

STRATEGIE ROZVOJE

MIKROREGION ŽELEZNÉ HORY

OBDOBÍ 2015 – 2020

VN KONZULT, s.r.o.

květen 2015

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ZADAVATEL

Mikroregion Železné hory

Chittussiho nám. 150, 538 42 Ronov nad
Doubravou
IČO 69861927

zastoupený:

Ing. Marcelem Lesákem, předsedou

ZPRACOVATEL PROJEKTU

VN KONZULT, s.r.o.

Za Sokolovnou 744, 533 41 Lázně Bohdaneč
IČO 27493229
www.vnkonzult.cz

zastoupený:

Kateřinou Korejtkovou, jednatelkou

REALIZAČNÍ TÝM

Předseda

Ing. Marcel Lesák

Představenstvo

Ing. Marcel Lesák, Ing. Miroslav Bubeník, Mgr.
Bohuslava Čepová, Jiří Ronovský, Ing. Marie
Brožková

PRACOVNÍ SKUPINA PRO PŘÍPRAVU A REALIZACI STRATEGIE ROZVOJE

Představitelé členských obcí:

Běstvina	Ing. Marie Brožková
Biskupice	Jaroslav Miller, ml.
Bousov	Ladislav Chromek
Kněžice	Jiří Ronovský
Lipovec	Bc. Petr Minář
Míčov-Sušice	Milan Šimon
Podhořany	Blanka Krejčíková
Prachovice	Mgr. Bohuslava Čepová
Ronov nad Doub.	Ing. Marcel Lesák
Třemošnice	Ing. Miroslav Bubeník
Žleb. Chvalovice	Jan Jaroš

FORMA ZPRACOVÁNÍ

Kombinace komunitního a expertního přístupu.

SR schválena dne: 29.9.2015

OBSAH

1.	Analytická část	4
1.1	Úvod	4
1.2	Území	5
1.2.1	Historický vývoj	5
1.2.2	Širší vztahy	6
1.2.3	Vlastní území	7
1.3	Obyvatelstvo	7
1.4	Hospodářství	9
1.4.1	Podnikání, výroba a zemědělství	9
1.4.2	Zaměstnanost	11
1.5	Infrastruktura	12
1.5.1	Technická infrastruktura	12
1.5.2	Dopravní infrastruktura	16
1.5.3	Občanská vybavenost	16
1.5.4	Infrastruktura a služby cestovního ruchu	20
1.6	Životní prostředí	24
1.6.1	Krajina a příroda	24
1.6.2	Ochrana ovzduší	25
1.6.3	Ochrana vod	25
1.6.4	Odpadové hospodářství a nakládání s odpady	25
1.7	Organizační struktura	28
1.8	SWOT analýza	29
2.	Návrhová část	32
2.1	Vize	32
2.2	Vazba na strategické cíle	32
2.3	Opatření a aktivity	33
2.4	Organizace zajištění realizace	42
2.5	Způsob hodnocení a aktualizace	42
3.	Přílohy	43

1. ANALYTICKÁ ČÁST

Charakteristika

Svazek obcí je platforma pro funkční komunikaci představitelů členských obcí v rámci koncepční meziobecní spolupráce.

Spolupráce probíhá v několika rovinách, které jsou vzájemně provázané.

- Především se jedná o důležitou výměnu informací a zkušeností z oblasti veřejné správy a s tím související legislativy, kde uvolnění představitelů obcí poskytuje zdrojové informace neuvolněným kolegům z nadřazených organizací, např. Sdružení místních samospráv, Svaz měst a obcí, atd.
- Společné řešení a koordinace aktivit v oblastech dopravní obslužnosti, školství, odpadového hospodářství, sociální oblasti, nezaměstnanosti, kriminality, životního prostředí a aktivního využívání volného času, vč. celoživotního vzdělávání, v rámci zajištění komplexní nabídky svým obyvatelům a návštěvníkům.
- Prosazování společných zájmů ve vztahu k nadřazeným územním celkům.
- Společná realizace investičních a neinvestičních projektů s cílem zkvalitnění životního prostoru obyvatel a návštěvníků.

Strategie rozvoje:

- Identifikuje hlavní problémy, předpoklady a cesty k naplnění rozvoje daného území.
- Koordinuje realizaci hlavních aktivit v území dle vzájemné shody a při respektování souvislostí.
- Koordinuje finanční toky a definuje dotační zdroje na realizaci aktivit.
- Definuje organizaci a postupy činností v rámci meziobecní spolupráce.

1.1 Úvod

Svazek obcí „Železné hory“ (dále ŽH) byl založen v roce 2000. V současné době sdružuje 11 obcí. Cílem tohoto sdružení je spolupráce, rozvoj a efektivní skloubení požadavků všech členů svazku v oblastech ekologické, ekonomické, kulturní, sociální, sportovní a turistické.

Mikroregion se rozkládá východně od Čáslavi na úpatí Železných hor. Území ležící od severu na východ se může pochlubit krásnou přírodou CHKO Železné hory s významnou dominantou – zříceninou hradu Lichnice. Jih potom protíná malebné údolí řeky Doubravy přecházející v předhůří Železných hor. Převážně rovinaté území mikroregionu přeje příznivcům cykloturistiky. Nabízí rovněž různé kulturní i turistické atraktivity. Zajímavostí také je, že zde působila řada známých malířů, například rodák z Ronova nad Doubravou Antonín Chittussi či Antonín Slavíček, který bydlel v Třemošnici a Běstvini.

V rámci zajištění funkčnosti území svazku obcí ŽH a komplexní nabídky služeb pro své obyvatele spolupracují obce prostřednictvím svazku zejména s představiteli měst Pardubice a Chrudim a Pardubického kraje. V roce 2005 se svazek stal členem MAS Železnohorský region, jež má za cíl obnovit pospolitost oblasti díky spolupráci veškerých subjektů (obce, podnikatelé, zájmová sdružení, spolky, školy aj.) a všech složek obyvatel (děti, mládež, aktivní, senioři) ve venkovském regionu.

1.2 Území

1.2.1 Historický vývoj

Už v dobách předhistorických procházela zdejší krajinou důležitá obchodní stezka, navazující na zlatou stezku. Dokazují to nálezy zlatých mincí a dalších předmětů. Ve středověku se pak tato stezka nazývala Liběcká. Byla to dálková trasa, která spojovala Čechy s Moravou. Podél ní časem vyrůstaly osady. Část mikroregionu ležící pod Železnými horami byla osídlena už v době románské – písemně máme ve 12. století doloženo pouze Běstvinu. Další místa nám dokladují kostely, jejichž jádra jsou románská – kostel v Pařížově, kostel sv. Martina a kostel sv. Kříže nedaleko Ronova. I kostel v Běstvině má románský základ, později byl ovšem výrazněji přestavován, nejprve v gotice a poté v baroku.

Tyto nejstarší obce vznikly patrně kolonizační aktivitou benediktinského kláštera ve Vilémově. Na to odkazuje i název obce Kněžice. Toho času, tedy ve druhé polovině 12. století, již existovalo na místě pozdějšího hradu Lichnice hradiště, které bylo v polovině 13. století přebudováno na kamenný hrad. V souvislosti se stavbou hradu vznikla obec Prachovice, kde žili skalníci lámající kámen. Osídlení začalo od 13. století postupovat i do vyšších poloh Železných hor. Tak byl založen např. Míčov, kdy byl zároveň s vesnicí vybudován i gotický kostel sv. Vavřince. V jádru gotický kostel nalezneme také v Licoměřicích. V názvu vesnice Žlebská Lhotka můžeme dodnes slyšet ohlas tehdejších časů, kdy obyvatelům v nově vysazené vesnici byly po určitou dobu (lhůtu) odpuštěny poplatky vrchnosti. V roce 1307 založil majitel hradu Lichnice poblíž svého sídla nové město – Ronov. Na jeho náměstí stál už před polovinou 14. století také kostel. Původ obcí z této doby nám již dokládají také první písemné zmínky, např. o Bousově je z roku 1359. Ve 14. století máme doloženo v mnoha obcích mikroregionu tvrz, kde sídlila nižší šlechta: v Běstvině, Podhořanech, Třemošnici i ve Žlebských Chvalovicích. Tvrz v Lipovci stávala na pahorku obklopená valem a příkopem a navíc byla chráněná rybníkem. V divoké době husitských válek zanikla ves Protivany a zůstal po ní pouze zmíněný kostel sv. Kříže. Lichnická posádka tehdy přepadala a vraždila odpůrce krále Zikmunda v okolí, proto byl hrad rok obléhán vojskem sirotků. V roce 1469 vpadl uherský král Matyáš Korvín do Čech. Z té doby pochází poklad mincí nalezený na poli poblíž Biskupic, které sem někdo ve strachu před drancováním ukryl. Význam hradu Lichnice, do té doby správního centra okolní krajiny, začal upadat ke konci 16. století po té, co panstvo začalo bydlet v Třemošnici, kde si nechalo starou tvrz přestavět na renesanční zámek. Ve třicetileté válce (v roce 1648) byl hrad Lichnice pobořen na příkaz císaře Ferdinanda III., aby se nemohl stát opěrným bodem nepřítele.

Třicetiletá válka měla naprosto zničující dopad na celou zemi. Průtahy vojsk a drancování, nemoci a hladomor způsobily, že na konci tohoto válečného konfliktu bylo mnoho usedlostí ve vesnicích a městech zcela opuštěných, některé osady dokonce zcela zanikly. Tak i po vesnici Stusyně zbyl pouze výše zmiňovaný kostel sv. Martina. Po třicetileté válce nastoupil nový architektonický sloh baroko, v jehož duchu došlo k přestavbám tvrze v Běstvině a zámku v Třemošnici. Zde ovšem stavba nebyla nikdy dokončena. V oblasti působil i velmi významný barokní architekt J. B. Santini, podle jehož plánů byla vystavěna kaple zmíněného zámku v Třemošnici, šestiboká kaple sv. Jana Nepomuckého v Běstvině a také zámek v Moravanech.

19. století bylo ve znamení rozvoje průmyslu. Po roce 1816 se začala v nedalekém Hedvikově zpracovávat železná ruda. Byla zde založena železná huť. To mělo velký vliv na rozvoj Třemošnice i celé oblasti. V Ronově byl v první polovině 19. století zcela nově vybudován větší kostel i zámek pro správu panství poté, co byly staré objekty zbourány. V roce 1858 byla přestavěna i podhořanská tvrz na modernější zámek s okrasnou zahradou. Vápenec se u Prachovic těžil již od středověku, ale moderní vápenky se začaly stavět až ve druhé polovině 19. století (např. v Prachovicích či Berlova vápenka v Závratci). K ní vedla z prachovického lomu lanovka, která vápenec přepravovala. Dráha měřila 5 km a ve své době patřila k nejdělnějším u nás.

20. století změnilo krajinu stavbou přehrady v Pařížově, která byla vybudována po velké povodni v roce 1908 na řece Doubravě. Její hráz v gotizujícím stylu je kulturní památkou. Za druhé světové války byla v Lipovci – Licoměřicích jedna ze základů partyzánské brigády Mistr Jan Hus. Jejich obyvatelstvo bylo proto Němci perzekuováno: muži byli odvezeni do koncentračního tábora v Terezíně, odkud se mnozí nevrátili. Ve 20. století započaly záchranné práce na hradě Lichnice, které pokračují i v současné době.

1.2.2 Širší vztahy

NUTS II: Severovýchod
NUTSIII: Pardubický kraj

Územně svazek obcí Železné hory spadá do **okresu Chrudim** a do správního obvodu **obce s rozšířenou působností Chrudim**.

Od roku 2005 jako celek a zakládající člen je svazek součástí **MAS Železnohorský region**, která v současné době sdružuje 72 obcí (6 svazků obcí a 1 obec).

Z pohledu širších vztahů mají obce svazku dobrou polohu díky poměrně snadné dostupnosti měst Čáslav a Kutná Hora (v sousedním okrese), ale i Pardubic a Chrudimi.

1.2.3 Vlastní území

Řešený mikroregion se nachází východně od Čáslavi na úpatí Železných hor. Jeho východní část leží převážně v CHKO Železné hory a hřeben Železných hor ohraničuje mikroregion až na sever. Jih protíná malebné údolí řeky Doubravy přecházející v jihozápadní předhůří Železných hor táhnoucí se až ke Golčovu Jeníkovu. Západní část mikroregionu pak těsně sousedí s Čáslavskem.

Mikroregion „Železné hory“ vznikl v roce 2000. V současné době je území svazku tvořeno katastrálními územími **11 obcí**:

Běstvina, Biskupice, Bousov, Kněžice, Lipovec, Míčov-Sušice, Podhořany, Prachovice, Ronov nad Doubravou, Třemošnice, Žlebské Chvalovice

1.3 Obyvatelstvo

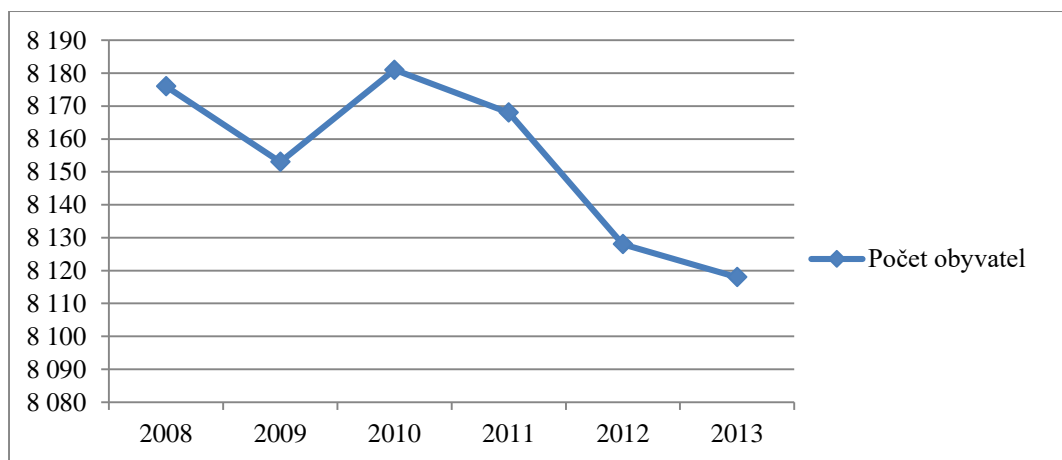
Svazek obcí sdružuje 8 181 obyvatel (k 1.1.2014) v celkem 11 obcích. Ty jsou převážně malá venkovská sídla s počtem obyvatel do 500, nezasažená nekontrolovatelnou novodobou výstavbou. V celé oblasti tvoří výjimku pouze obec Prachovice (1 436 obyv.) a dvě města – Třemošnice (3 157 obyv.) a Ronov nad Doubravou (1 696 obyv.). K nejmenším pak patří Biskupice s 67 obyvateli a Žlebské Chvalovice s 92 obyvateli.

Při porovnání celkového vývoje počtu obyvatel, který ukazují Tabulka 1 a Graf 1, za sledované období šesti let mezi roky 2008 a 2013 došlo pouze k nepatrnému poklesu počtu obyvatel, ze kterého nelze jasně vysledovat určitý trend jako je například stěhování lidí do měst za pracovními příležitostmi či vybaveností.

Tabulka 1: Vývoj počtu obyvatel svazku v letech 2008 – 2013

Obec	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Běstvina	511	521	522	520	534	528
Biskupice	44	47	48	61	60	67
Bousov	214	217	220	218	215	214
Kněžice	152	157	152	149	151	150
Lipovec	223	229	232	247	244	233
Míčov-Sušice	273	270	262	262	265	271
Podhořany	261	267	269	262	262	274
Prachovice	1 481	1 460	1 503	1 462	1 431	1 436
Ronov nad Doubravou	1 743	1 744	1 743	1 716	1 709	1 696
Třemošnice	3 194	3 160	3 144	3 179	3 166	3 157
Žlebské Chvalovice	80	81	86	92	91	92
Celkem	8 176	8 153	8 181	8 168	8 128	8 118

Zdroj dat: ČSÚ

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel svazku v letech 2008 - 2013

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka 2 a Graf 2 znázorňují, že v průběhu sledovaných šesti let došlo celkově na území svazku k nárůstu počtu obyvatel v neproduktivním věku a poklesu počtu produktivního obyvatelstva. Největší podíl na tomto výsledku má obec Třemošnice, v ostatních obcích je vývoj téměř vyvážený a někdy i trend spíše opačný.

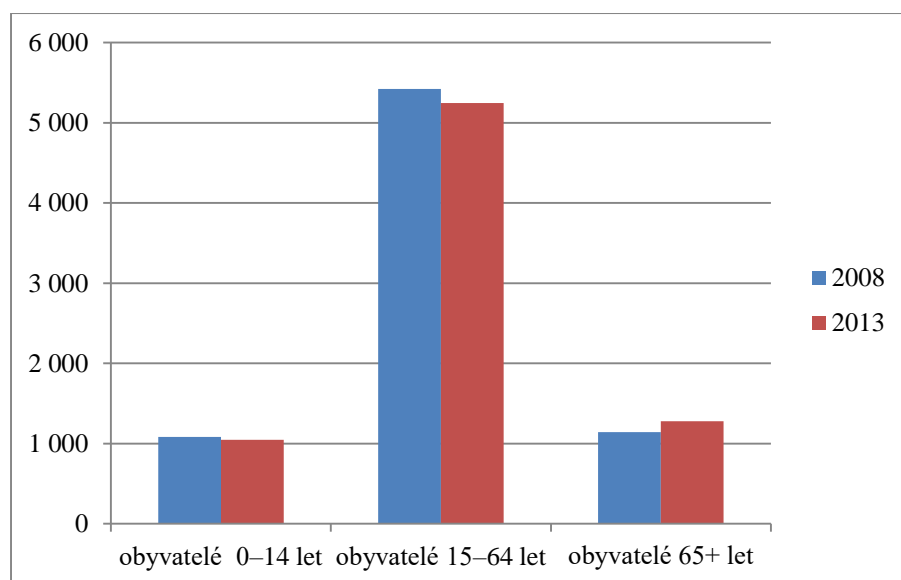
Tabulka 2: Srovnání vývoje počtu obyvatel obcí svazku podle věku v letech 2008 a 2013

Obec	2008			2013		
	obyvatelé 0–14 let	obyvatelé 15–64 let	obyvatelé 65+ let	obyvatelé 0–14 let	obyvatelé 15–64 let	obyvatelé 65+ let
Běstvina	83	336	92	83	325	120
Biskupice	8	32	4	11	49	7

Bousov	24	156	34	30	150	34
Kněžice	23	102	27	24	89	37
Lipovec	17	153	53	27	156	50
Míčov-Sušice	27	194	52	23	179	69
Podhořany	27	171	63	32	179	63
Prachovice	234	1 080	167	228	1 044	164
Ronov nad Doubravou	252	1 223	268	245	1 145	306
Třemošnice	432	2 298	464	387	2 240	530
Žlebské Chvalovice	8	40	32	11	49	32
Celkem	1 081	5 420	1 141	1 046	5 247	1 280

Zdroj dat: ČSÚ

Graf 2: Srovnání vývoje počtu obyvatel obcí svazku podle věku v letech 2008 a 2013

Zdroj dat: ČSÚ

1.4 Hospodářství

1.4.1 Podnikání, výroba a zemědělství

Region patří do NUTS II Severovýchod, který je znám významnou a tradiční průmyslovou výrobou, především v odvětvích strojírenství, chemického, potravinářského a elektrotechnického průmyslu. Na území svazku se nachází tito významní zaměstnavatelé (Tabulka 3):

Tabulka 3: Významné podniky a zaměstnavatelé na území svazku obcí

Obec	Název firmy	Předmět podnikání
Kněžice	Kovo Czech	kovovýroba, sváření
Prachovice	Holcim (Česko) a.s.	výroba cementu, dlažby, prodej stavebních hmot
Ronov nad Doub.	Culka&Sadlik, s.r.o.	sběr druhotných surovin, paličské a demontážní práce technologických celků

	Kovolis Hedvikov, provoz Ronov	mechanické opracování dílců na CNC strojích
	BESPR CZ s.r.o.	výroba a montáž el. zařízení
	CS Agro Ronov a.s.	zemědělská výroba
	IMG Bohemia s.r.o.	technické plasty
Třemošnice	DAKO-CZ, a.s.	výroba hydraulických prvků a agregátů pro kolejová vozidla
	Elektropoli-Galvia a.s.	galvanické pokovování
	Kovolis Hedvikov a.s.	kovoobrábění, tlakové lití, výroba forem a nástrojů
	PÚT s.r.o.	povrchové úpravy
	EA Hotel Kraskov	kongresové a volnočasové aktivity

Zdroj: analytické podklady pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

Důležitými pro rozvoj regionu však nejsou jen větší společnosti, ale i **drobní a malí podnikatelé** a společnosti, které podnikají v řemeslech a službách (viz Tabulka 4). Ty je i nadále nutné podporovat, neboť jsou hybnou silou ekonomického rozvoje ve venkovských oblastech a v malých městech. Díky své různorodosti vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí a tím zajišťují dynamiku trhu, širší poptávku a nabídku. Za tímto účelem probíhá na území Železnohorského regionu od roku 2011 **certifikace místních výrobců**, kteří se zabývají nějakou tradiční činností či vyrábějí výrobky z místních surovin. Ti mohou požádat o udělení značky **ŽELEZNÉ HORY regionální produkt®**. Koordinátorem této certifikace je MAS ŽR. Během tří let bylo postupně certifikováno 46 regionálních výrobků a produktů. Jedná se o pestrou skladbu základních plodin, produktů a výrobků z přírodních surovin či výrobků s motivem či vztahem k regionu.

V řešeném regionu působí několik zemědělských družstev a drobní samostatně hospodařící rolníci. V návaznosti na historické souvislosti vývoje zemědělství a krajiny v současné době neexistuje pestrost ve využívání krajiny. Zaměření zemědělských podnikatelů je na rostlinnou a živočišnou výrobu. Ekonomika hospodářských subjektů je ovlivněna nízkou cenou za prodávané komodity.

Tabulka 4: Místní podnikatelé a producenti na území svazku

Obec	Název firmy	Předmět podnikání
Biskupice	Jaroslav Miller	rostlinná a živočišná výroba
Běstvina	Jan Urban	soukromý zemědělec
	František Zelený	truhlářství
	Josef Kovačka	pokrývač
	JO-SI Josef Šidák	kovovýroba
	Pavel Krátký	kovovýroba
	Pavel Dolejš	práce se dřevem
	Radek Vavroušek	zednictví
	Karel Jelínek	zednictví
	Josef Pipek	zednictví
Bousov	BIO FARM -Tuchov	dýně, ovoce, vejce
	Farma RoRad	rostlinná a živočišná výroba
	Jiří Chromek	oprava vozidel

	Rodina Daňkova	kozí výrobky
Lipovec	Jan Vašíček	Licoměřice, chov skotu (ŽELEZNÉ HORY regionální produkt)
	Jiří Vašíček	Licoměřice, včelařství (ŽELEZNÉ HORY regionální produkt)
	Jiří Ruml	pozemní práce
Míčov-Sušice	Mgr. Sylva Hrachovinová	dřevěné obrázky z kuchyňky paní hospodyňky (ŽELEZNÉ HORY regionální produkt)
	Kamil Holub	rostlinná a živočišná výroba
	SPaZ s.r.o.	kovovýroba, obrábění, opravy zařízení
Podhořany	Jiří Urban	včelařství
Prachovice	NOVO - Jaroslav Novotný s.r.o.	autodoprava, stavební a úklidové práce
	Stavitelství Bučina s.r.o.	stavitelství
Ronov n. D.	Adoko CZ s.r.o.	silniční nákladní doprava
	Eva Joachimová	penzion, restaurace, akce pro veřejnost Mladotický Mlýn (ŽELEZNÉ HORY regionální produkt)
	Rupol spol. s r.o.	stavební firma
	JK KOVOSTAV, s.r.o.	zámečnické, topenářské, vodoinstalační a zednické práce
Třemošnice	Blanka Machotová	Dekorace a aranžování z přírodnin a suchých květín (ŽELEZNÉ HORY regionální produkt)
	Josef Cipryán	Podhrádí, umělecký řezbář, sochy vyřezávané motorovou pilou (ŽELEZNÉ HORY regionální produkt)
	Jiří Brázda	chov koní, ovcí, pěstování ovoce a zeleniny
	Karel Kopecký	výroba těstovin (ŽELEZNÉ HORY regionální produkt)
	SRC Lihovar, s.r.o.	ubytování, pohostinství, rehabilitace, sport, péče o vzhled, vzdělávání
Žlebské Chvalovice	Jaroslav Kutílek	pálenice, minipivovar (ŽELEZNÉ HORY regionální produkt)
	Libor Hamsa	penzion, restaurace Žlebská Lhotka (ŽELEZNÉ HORY regionální produkt)

Zdroj: dotazníkové šetření v obcích

1.4.2 Zaměstnanost

Míra nezaměstnanosti i počet uchazečů o místo v obcích regionu (viz Tabulka 5) byla za období let 2008 – 2013 mírně nad průměrem při srovnání s vývojem v Pardubickém kraji a celé ČR, ne však zcela alarmující. K tomuto výsledku přispívají výrazné výkyvy v meziročním srovnání míry nezaměstnanosti v některých obcích svazku.

Tabulka 5: Vývoj nezaměstnanosti v členských obcích svazku v letech 2008 – 2011 a 2013

Obec / rok	Míra nezaměstnanosti (v %) / počet uchazečů									
	2008		2009		2010		2011		2013	
Běstvina	10,0	23	14,8	34	13,0	31	12,2	32	7,5	26
Biskupice	9,5	2	42,9	9	9,5	2	23,8	5	17,8	8
Bousov	4,6	5	13,6	15	10,9	12	10,9	12	5,3	10
Kněžice	9,7	7	12,5	9	13,9	11	9,7	7	7,5	7
Lipovec	9,9	9	28,6	26	18,7	17	15,4	14	8,0	13

Míčov-Sušice	9,0	13	10,3	14	10,3	14	9,6	14	8,5	15
Podhořany	5,4	8	13,5	20	12,2	19	14,2	21	12,9	24
Prachovice	10,3	78	16,0	120	15,8	120	15,2	114	12,5	134
Ronov n. D.	8,0	62	13,8	107	10,6	82	10,5	83	7,4	87
Třemošnice	6,2	111	10,7	184	9,7	166	7,9	140	6,8	165
Žleb. Chvalovice	14,7	5	14,7	5	26,5	10	5,9	2	6,1	3
Celkem	8,9	323	17,4	543	13,7	484	12,3	444	9,1	492

Zdroj dat: ČSÚ

Obecně můžeme zaznamenat prudký nárůst v roce 2009 a postupný pokles od roku 2011 v souvislosti s celorepublikovým ekonomickým vývojem. Podobný trend lze sledovat v rámci celého Pardubického kraje (viz Tabulka 6).

Tabulka 6: Nezaměstnanost v Pardubickém kraji v letech 2008 – 2011 a 2013

Rok	Míra nezaměstnanosti
2008	6 %
2009	9,6 %
2010	9,9 %
2011	8,4 %
2013	6,6 %

Zdroj dat: ČSÚ

1.5 Infrastruktura

1.5.1 Technická infrastruktura

Stav technické infrastruktury v obcích svazku je v současné době spíše nedostačující, především kvůli chybějícím finančním prostředkům. Jedná se zejména o problematiku kanalizačních systémů.

Z průzkumu mezi obcemi, jehož výsledky zobrazují následující dvě tabulky, vyplynulo, že **plynofikovány** jsou v regionu téměř všechny obce a plynovody jsou většinou na velmi dobré úrovni. Stav **vodovodů** je také dostačující, nicméně v některých obcích jsou staré a obce je již rekonstruují nebo budou rekonstrukci vyžadovat. Nedostačující jsou však jednoznačně **kanalizační systémy**. Buď má obec pouze kanalizaci povrchovou anebo je třeba stávající rekonstruovat, obecní ČOV nemá většina obcí, ovšem výstavba kanalizačních systémů s podporou státu je stále nedostupnější. Z průzkumu dále vyplývá, že převážně všechny obce na území svazku mají **veřejný rozhlas a veřejné osvětlení**. Obce k veřejnému rozhlasu a osvětlení zpravidla uvedly, že bylo buď opraveno, nebo je dostačující, zbytek je třeba rekonstruovat. Tam by osvětlení mělo být vyměněno za moderní a úspornou technologii, např. LED svítidla, čímž dojde i k ekonomické úspoře provozu. Veřejný rozhlas a osvětlení bývají také rozšiřovány v rámci nové zástavby, proto také tam, kde neproběhla rekonstrukce, vznikají rozdíly. Ve staré části obce se často nachází zastaralé drátové zařízení, zatímco v nových částech technologicky moderní.

Stav domovního a bytového fondu odpovídá celkové situaci v České republice. Obce, mající možnost nabízet rozvojové plochy pro bydlení, jsou na dobré cestě zvrátit současný trend úbytku

mladé a střední generace z venkova a vylidnění vesnic. Snaží se přivést nové občany formou nabídky zasíťovaných stavebních pozemků pro rodinné domy. S možností nabídky výstavby rodinných domů je nutné zajistit vyhovující stav občanské vybavenosti, což je někdy poměrně obtížné, především v oblasti prodeje denních potravin a služeb (blíže viz kapitola 1.5.3 Občanská vybavenost a služby). Na území mikroregionu je velké množství vhodných lokalit pro rezidenční bydlení nového věku. Tj., bydlení v dosahu přírody s dobrou dojezdovou vzdáleností do zaměstnání ve větších městech. S tím jsou však mnohdy spojeny problémy obslužnosti veřejnou dopravou (blíže viz kapitola 1.5.2 Dopravní infrastruktura). Obce se tedy snaží při obnově i rozvoji domovního a bytového fondu postupovat s vědomím veškerých těchto uvedených skutečností.

Tabulka 7: Přehled technické vybavenosti obcí svazku – část 1.

Obec	plynovod		vodovod		kanalizace			ČOV			
	ano/ne	tech.stav (vyhovuje/nutná rekonstrukce)	ano/ne	tech.stav (vyhovuje/nutná rekonstrukce)	ano/ne	technický stav	technologie	vlastní	napojena na ČOV (kam)	technologie	v případě, že ČOV není, existuje PD na vybud. kanalizace? (ano/ne)
Běstvina	ano	vyhovuje	ano	vyhovuje	ne						
Biskupice	ne		ne		ne						
Bousov	ano	vyhovuje	ano	v části Bousova nutná rekonstrukce, v Tuchově chybí	ano		betonové trubky	ne			
Kněžice	ano		ano		ne						
Lipovec	ano	vyhovuje	ano	vyhovuje	ne						
Míčov-Sušice	ano		ano		ne						
Podhořany	ano		ano		ne						
Prachovice	ano		ne		ano						
Ronov n. D.	ano		ano		ano/části čně						
Třemošnice	ano	vyhovuje	ano	vyhovuje	ano	vyhovuje	splašková i dešťová	ne	ČOV VaK		ve vlastnictví VaK Chrudim
Žlebské Chvalovice	ne		ne		ne						

Zdroj: dotazníkové šetření v obcích pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

Tabulka 8: Přehled technické vybavenosti obcí svazku, rozvojových ploch a existence územního plánu – část 2.

Obec	místní průmyslová zóna		rozvojové plochy pro výstavbu rodinných domů		veřejné osvětlení	veřejný rozhlas		územní plán	
	ano /ne	počet ha	ano /ne	počet ha nebo parcel	technický stav	ano/ne technický stav	technologie	ano /ne	z roku (poslední platný)
Běstvina	ne		ano		ano	ano		ano	1976
Biskupice	ne				dobry (5 let staré)	ne		ne	probíhá zpracování, dokonč. v r. 2016
Bousov	ne		ano		70 %	ano	metalický	ano	2013
Kněžice	ne				dobry	ano		ne	
Lipovec	ne		ano	řeší se individuálně	dobry	ano	drátový	ne	
Míčov-Sušice	ne				nové nebo vyhovující	ano	bezdrátový	ano	
Podhořany	ne				dobry	ano		ano	
Prachovice	ne				dobry	ano		ano	
Ronov n. D.	ano	16,1	ano	6,7 ha	dobry	ano	bezdrátový	ano	rok 2000, 2. změna - 2010
Třemošnice	ano	6	ano	4 ha, 37 parcel	uspokojivý / průběžná rekonstrukce	ano	drátový	ano	1999
Žlebské Chvalovice	ne				dobry	ano		ne	

Zdroj: dotazníkové šetření v obcích pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

1.5.2 Dopravní infrastruktura

Na území mikroregionu není rychlostní komunikace ani dálnice. Převažují silnice II. a III. třídy a místní komunikace.

Stav místních komunikací v jednotlivých obcích není zcela uspokojivý. Stav komunikací včetně vyhodnocení naléhavosti oprav je ze strany obcí průběžně sledován. Na základě těchto poznatků jsou pak postupně opravovány, přičemž opravy jsou vázány na aktuální možnosti obecních rozpočtů.

Z výsledků dotazníkového šetření mezi obcemi, které územně patří svazku obcí ZH (viz Tabulka 9), je zřejmé, že většina dotázaných obcí, které se vyjádřily ke spokojenosti s dopravní obslužností své obce, uvedla, že je dostatečná.

Tabulka 9: Dopravní obslužnost v obcích svazku

Obec	Veřejná autobusová doprava			Jiné druhy dopravy (vlak, školní linky, přeprava ZTP, taxi apod.)	
	ARRIVA počet spojů/ pracovní den	další dopravce počet spojů/ pracovní den	zhodnocení dostatečnosti počtu spojů (ano/ne)	poskytovatel	forma, počet spojů/pracovní den
Běstvina	23				
Biskupice	4		ano		
Bousov			ano		
Kněžice					
Lípovec	26/16		ano		
Míčov-Sušice	5 místních částí (vesnic) v každé jiný počet spojů				
Podhořany					
Prachovice					
Ronov nad Doubravou	směr Čáslav 15 spojů tam i zpět směr Chrudim tam 12 spojů, zpět 14 spojů			ČD	
Třemošnice	25		ano	ČD	ne
Žl.Chvalovice					

Zdroj: dotazníkové šetření v obcích pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

1.5.3 Občanská vybavenost

Občanská vybavenost obcí a služby představují rozsáhlý soubor obslužných činností pro obyvatelstvo. Služby občanům jsou v mikroregionu poskytovány jak neziskovými organizacemi, tak podnikatelskými subjekty. Nekomerční zařízení pro školství, zdravotnictví, sociální péči a kulturu jsou pro současnou potřebu regionu racionálně rozložena. Převážná většina komerčních i nekomerčních služeb je soustředěna do větších obcí.

Některé z obcí svazku jsou zřizovateli **materšských a základních škol** (viz Tabulka 10 a 11). V posledních letech roste počet mateřských školek v obcích, což je dáno migrací lidí produktivního věku, kteří buď mají malé děti, nebo si ve vesnické oblasti chtějí založit rodinu, a obce se tak snaží vyhovět poptávce po mateřských školkách, nicméně poptávka je v současnosti v regionu stále větší než nabídka. V menších obcích jsou základní školy často zastoupeny malotřídkami prvního stupně. Tyto malotřídky většinou nedokážou zaplnit svou plnou kapacitu a obce, které jsou jejich zřizovateli, na ně doplácují velké částky peněz.

Problém nastává zejména se zajištěním udržitelného stavu školských zařízení. Zejména objekty základních škol jsou mnohdy ve špatném technickém stavu. Je však nutností zajistit jejich provoz z důvodů nedosažitelnosti jiných vzdálených škol pro mladší děti. Vytváření podmínek pro rozvoj vzdělávání je jednou z významných povinností obce, kterou jí ukládá školský zákon. Za tím účelem obec buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí. Problematika předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací) v celém spádovém regionu jak malé obce, tak větší města. Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách, neboť je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jenom proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí větších obcí je také akutně k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol. Volná místa MŠ jsou v malých obcích, kam je pro rodiče nevhodné dojíždět. Podle demografické křivky bude počet dětí navštěvujících MŠ do roku 2018 klesat na 90,39 % stavu z roku 2013 a do roku 2023 na 82,83 % stavu z roku 2013. Dále se do roku 2018 předpokládá nárůst žáků nastupujících do ZŠ o 7,95 %, do roku 2023 klesne počet žáků oproti roku 2018 o 8,85 %. Očekávaný nárůst je způsoben dorůstáním vlny dětí předškolního věku (zvýšený počet oproti normálu) do věku školního. Tato vlna nárůstu počtu dětí je přechodná. Proto by bylo vhodné případné navýšení kapacit škol řešit způsobem, který umožní v budoucnu i jiné využití.

Školy mohou často sehrávat i velmi významnou roli jako kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Tabulka 10: Základní školy v obcích svazku

Obec	Počet ZŠ	Druh školy	Počet tříd 2013/2014	Počet dětí 2013/2014	Maximální kapacita ZŠ	Dostačující kapacita ZŠ
Prachovice	ano	1.a 2.st.	10	122	300	ano
Ronov nad Doub.	ano	1.a 2.st.	9	207	300	ano
Třemošnice	ano	1.a 2.st.	10	244	560	ano

Zdroj: dotazníkové šetření ve školách pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

Tabulka 11: Mateřské školy v obcích svazku

Obec	Počet MŠ	Počet oddělení	Počet dětí 2013/2014	Maximální kapacita MŠ	Dostačující kapacita MŠ
Běstvína	1	1	21	24	ano
Prachovice	1	3	63	75	ano
Ronov nad Doub.	1	3	84	85	ano
Třemošnice	1	3	84	117	ano

Zdroj: dotazníkové šetření ve školách pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

Zřizovatelem důležitého a jediného středoškolského vzdělávacího zařízení - **Střední odborná škola a Střední odborné učiliště technické Třemošnice** – je Pardubický kraj.

Vzdělávací systém obsahuje: čtyřletý obor s maturitní zkouškou, tříletý obor s výučním listem, profesní kvalifikace a rekvalifikace. O její kvalitě svědčí i získání Národní ceny kvality České republiky s titulem Excelentní organizace a Národní ceny ČR za společenskou odpovědnost.

Ve svém dlouhodobém působení přizpůsobuje nabídku profesních oborů požadavkům trhu práce.

S ohledem na věkovou strukturu obyvatelstva je také stále aktuálnější výstavba (zřizování) domů s pečovatelskou službou. Na vybudované objekty navazuje tvorba nových **sociálních služeb** pro občany, tj. i vznik nových pracovních příležitostí. V současné době je pokrytí území sociálními službami, které jsou většinou provozovány terénní pečovatelskou službou, dostatečné, ale vzhledem k trendu stárnutí populace je stále prioritní především nová výstavba seniorských center s pečovatelskou službou a zlepšování sociální sítě.

Co se týká zajištění **zdravotní péče**, ordinace praktických lékařů jsou především ve větších obcích regionu (viz Tabulka 12). Je však nutno dodat, že v mnohých ordinacích jsou ordinační hodiny pouze dopoledne či jen několik dní v týdnu, což není zcela vyhovující pro pracující občany. Starším občanům je někdy nabízeno dojíždění obvodních lékařů jednou či vícekrát do měsíce, což využívají především z důvodu předpisu léků.

Tabulka 12: Další veřejné služby v obcích svazku

Obec	Zdravotnické zařízení	Pošta	Knihovna	Sociální služby	Jiné vzdělávací aktivity
Běstvína	dojíždí	ano	ne	pečovatelská služba zajišťuje Třemošnice	dětský klub
Biskupice	ne	ne	ne	ne	ne
Bousov	ne	ne	ne	ne	ne
Kněžice	ne	ne	ano	ne	ne
Lipovec	ne	ne	ne	ne	ne
Míčov-Sušice	ne	ne	ano	ne	ne
Podhořany	ne	ano	ne	ne	ne
Prachovice	ano	ano	ne	DPS	ZUŠ
Ronov n. Doubravou	ano	ano	ano	DPS-16 chráněných bytů	ZUŠ
Třemošnice	ano	ano	ano	DPS	ZUŠ
Žlebské Chvalovice	ne	ne	ne	ne	ne

Zdroj: analytické podklady pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

Dostupnost **základního zboží** – potraviny, drogerie apod. (Tabulka 13) zajišťují především malé obchody v obcích a v poslední době často i pojízdné prodejny. Pro potřeby obyvatel (s přihlédnutím k tomu, že se na okraji Pardubic a Chrudimi rozrůstají velké supermarkety, které jsou maloobchodům silnou konkurencí) jsou většinou dostačující. Další služby jsou potom dostupné, vzhledem k relativně výhodné poloze regionu, právě v Pardubicích či Chrudimi (jedná se hlavně o kulturu – divadlo, výstavy, specializované služby bank, pojišťovny atd.). Většina obyvatel regionu může tedy v tomto směru uspokojit své potřeby ve větších městech.

Co se týče **kulturních zařízení**, v mnoha obcích byly zrušeny kinosály, neboť již nevyhovovaly hygienickým a technickým podmínkám, popřípadě byl jejich provoz neekonomický. Podobná situace je s obecními knihovnami, které mají v historii obcí své nezastupitelné místo. Pro pořádání společenských akcí v obcích svazku slouží většinou prostory v objektech obecních úřadů nebo sál místního hostince, někde přímo kulturní domy.

Z dotazníkového šetření mezi obcemi bylo dále zjištěno, že **sportoviště** pro vyžití místního obyvatelstva jsou k dispozici, ale bývají zastaralá a vyžadují obnovu, či rekonstrukci. Především v souvislosti s očekávaným rozvojem cestovního ruchu a rekreace je potřeba zlepšit jak nabídku, tak i kapacitu sportovních zařízení.

Tabulka 13: Ostatní vybavenost v obcích svazku

Obec	Obchod	Sportoviště	Kulturní zařízení	Jiné služby
Běstvina	ano	dětské a fotbalové hřiště		kadeřnictví, kosmetika, masáže
Biskupice	ne	venkovní hřiště		ne
Bousov	obecní prodejna	dětské hřiště	zahrada s parketem, multifunkční dům	ne
Kněžice	ano	dětské hřiště, herní prvky		ne
Lipovec	pojízdná prodejna	2x dětské hřiště, hřiště na malou kopanou	ne	ne
Míčov-Sušice	ano	fotbalové a tenisové hřiště, hřiště pro streetball		ne
Podhořany	potraviny, pekařství	dětské a nohejbalové hřiště		ne
Prachovice	ano	ano		
Ronov nad Doubravou	potraviny, květinářství, ovoce, masna, železářství, drogerie, stavebniny, občerstvení, 2 večerky	tělocvična, stadion, dětské hřiště s herními prvky		kadeřnictví, sklenářství, zahrádkář. a chovatel. potřeby, pedikúra, manikúra, masáže
Třemošnice	supermarket	sportovní areál, městské koupaliště	kulturní dům	banka, úřad práce
Žlebské Chvalovice				

Zdroj: dotazníkové šetření v obcích pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

Z hlediska **kulturního a společenského života** v obcích je na tom Mikroregion ŽH poměrně dobře. Každá z obcí, která se vyjádřila k pořádání tradičních akcí, uvedla (viz Tabulka 14), že se v obci konají tradiční akce místního rozsahu, které často pořádají samy obce nebo na ně finančně přispívají. Dalšími častými organizátory akcí bývá Sdružení dobrovolných hasičů či ostatní místní spolky, pokud je obec má.

Tabulka 14: Spolky, neziskové organizace a tradiční akce na území svazku

Obec	Spolky a neziskové organizace	Tradiční akce
Běstvina	Rybáři, Farnost Běstvina, Farnost Vilémov (Pařížov), SDH Běstvina	cyklistické závody, triatlon, dětský den
Biskupice		pouťová zábava, setkání rodáků a přátel obce
Bousov	Občanský spolek Bousova, SDH	pálení čarodějnic, stavění a kácení máje, dožinky, mikulášská nadílka, vinobraní, posezení se seniory, Škobrt po ŽH, rybářské závody, posvícenský fotbal
Kněžice		karneval, dětský den, loučení s prázdninami, drakiáda, mikulášská nadílka
Lipovec	SDH	dětský karneval, ples SDH, turnaj ve fotbale, posvícení, slet čarodějnic, taneční zábava
Míčov-Sušice	TJ Tatran Míčov, p. Svoboda Václav, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska	Masopust – maškara, posvícenská zábava, pálení čarodějnic, dětský den, turnaj v malé kopané, zájezdy do divadla a na jiné kulturní akce, setkání seniorů
Podhořany		mikulášská besídka, hasičský ples, setkání důchodců, zájezd do divadla
Prachovice	MS Bučina, ČRS Prachovice, SDH, divadelní ochotnický spolek, sportovní klub	
Ronov nad Doubravou	Junák, OS Rondo, Sportovní klub, Sokol, Sportovní klub, Svaz českých žen, Klub kulečníkářů, SDH Labuť	Běh naděje, otvírání Doubravy, turnaje v nohejbalu, pouťové zábavy, cyklovýlety od pramene Doubravy, den dětí, rozloučení s prázdninami, Modrá stuha, zamykání Doubravy, vánoční trhy, rybářské závody, zimní přechody Železných hor
Třemošnice	Ochotníci Čtyřlístek, Třemánek – centrum, Modeláři, AMK Třemošnice, ŽSK Třemošnice, SDH, Oáza klub, Karate klub Lichnice, sportovní komise	předvánoční posezení s důchodci, folkový festival, rockový festival, čarodějnice, den dětí, hasičská soutěž, přespolní běh, Středy na terase, turnaj stolních her, šipkovaná
Žlebské Chvalovice		

Zdroj: dotazníkové šetření v obcích pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

1.5.4 Infrastruktura a služby cestovního ruchu

Krajina mikroregionu přechází od rybníků, malebných potůčků a říček přes zvlněné podhůří Železných hor s bohatým výskytem smíšených lesů až po vrcholky Železných hor se svojí dominantou, impozantní zříceninou hradu Lichnice. Vzhledem k existenci CHKO Železné hory

a Národního geoparku Železné hory krajina nabízí širokou škálu přírodních krás. K nejkrásnějším a nejcennějším oblastem patří bezesporu Národní přírodní rezervace Lichnice-Kaňkovy hory.

V současné době se lidé vrací k tradičnímu stylu života a poznávání krajiny. Právě pro ně je ideální členitá krajina Železných hor, která je jako stvořena pro vznik tematických naučných a vlastivědných stezek, jejichž počet a pestrost se stále zvyšuje. Toulky přírodou lze absolvovat pěšky i na kole díky kilometrům značených pěších a cyklistických tras.

Při toulkách mikroregionem můžeme obdivovat impozantní středověké architektonické památky i malebnou lidovou architekturu, které jsou v symbióze s přírodou (viz kapitola 1.2.1 Historický vývoj). Rozvoj regionu v oblasti venkovské turistiky jde ruku v ruce s ochranou přírody, ekologickou výchovou, obnovou přirozených center obcí a návratem k tradičním životním hodnotám a jejich formám.

Mikroregion ŽH se může pochlubit hned několika významnými turistickými cíli, které patří mezi **TOP 10 Železnohorského regionu** a jsou cíleně propagované i v rámci Pardubického kraje a Regionu Východní Čechy:

1. Prales Polom – lesní komplex (chráněné území, Horní Bradlo)
2. Archeopark Nasavrky (keltské muzeum)
3. **Vápenka v Závratci – Berlova vápenka, Muzeum vápenictví v Železných horách (Třemošnice)**
4. Židovská synagoga v Heřmanově Městci
5. Rozhledny Barborka a Boika (Horní Raškovice a České Lhotice)
6. **NPR Lichnice – Kaňkovy hory**
7. **Přehradní nádrž Seč (rekreační oblast)**
8. Zámecký areál v Cholticích (zámek + obora)
9. Nejstarší centrum turistické a rodinné rekreace Autokempink Konopáč (Heřmanův Městec)
10. Ranč LL Kovářov – centrum hipoturistiky (Bojanov)

K dalším **zajímavým místům** mikroregionu patří např.:

Galerie Antonína Chittussiho (Ronov n. D.)	výstavy obrazů a jiných uměleckých děl ve vile, kterou projektoval sochař František Bílek v roce 1932 s cenným interiérem
Kostel sv. Vavřince, novogotická radnice (Ronov n. D.)	domy na náměstí s barokními a empírovými štíty, rodiště slavného malíře krajináře Antonína Chittussiho
Chittussiho údolí	přírodní památka ve skalnatém údolí řeky Doubravy s balvanitým řečištěm a se zbytky přirozených porostů ve svazích a s výskytem významných rostlin
Lesní naučná stezka (NPR Lichnice Kaňkovy hory)	Informace o přírodě, okolí Třemošnice
Městská galerie Třemošnice	krátkodobé tematické výstavy
Na Kobylách Prachovice	vyhlídkové místo
Naučená stezka historie vápenictví (okolí Třemošnice)	informace z oblasti hornictví a těžby nerostů
Naučná stezka Kolem prachovického lomu	historie lomu, geologie (zajímavost pro děti - pohádkové bytosti)
Vlastivědná stezka Krajem Železných	měří 22 km a vede ze Seče do Ronova nad Doubravou, 20 tematických zastavení
Přírodní park Doubrava	malebné údolí řeky Doubravy s kamenitým řečištěm a s vysokými biologickými, krajinnými a estetickými hodnotami
Peřej sv. Martin (Ronov n.D.)	vodácká trasa na řece Doubravě
Přehrada Pařížov (Běstvina)	kulturní technická památka na řece Doubravě z r. 1908

Kaple sv. Jana Nepomuckého a kostel sv. Jana Křtitele (Běstvína)	památky postaveny a přestavěny podle plánů J. Santiniho
Zřícenina hradu Lichnice (Třemošnice)	zříceniny hradu a malá expozice o jeho historii a majitelích, krásný výhled do okolí
Podhořany, Běstvína-Javorka, Seč, Lichnice, Lichnice-Kaňkovy hory, Prachovice-lom, Kraskov, Oheb	evidované a postupně označované v terénu geolokalit Národního geoparku Železné hory
Zříceniny středověkých hradů Vildštejn a Oheb (přehradní nádrž Seč)	romantické zříceniny, volně přístupné
Žižkův dub – památný strom	nachází se v Podhradí pod zříceninou hradu Lichnice, stáří 800 let
Letiště v Podhořanech	vyhlídkové lety
Rybník Peklo	volně přístupná vodní plocha - možnost přírodního koupání. Kempování v letní sezóně přímo na břehu rybníka.
Lipovec-památník obětí 2. světové války	významný památník
Kostel sv. Martina (Kněžice)	kostel ze 14.století zasazen v krajině

Velice účinným nástrojem podpory rozvoje cestovního ruchu pro obce na území svazku je členství v **MAS Železnohorský region**. V rámci MAS jsou prezentovány všechny aktivity v oblasti cestovního ruchu pod jednotnou značkou "VÍTEJTE I VY, Železnohorský region". MAS zajišťuje rovněž propagaci celého regionu, pomáhá v organizacích cestovního ruchu a v navazujících službách zavádět Český systém kvality služeb, účinný nástroj ke zvyšování kvality služeb dle přání a očekávání návštěvníků, tak aby se vraceli, území regionu se stalo atraktivnější a posílila se i místní ekonomika. Od roku 2011 se MAS zapojila do systému podpory místních produktů a stala se členem Asociace regionálních značek působící na celém území České republiky. Do asociace je v současné době zapojeno 24 regionů, které se snaží o společnou propagaci místních výrobků a zvýšení jejich odbytu. Od roku 2012 se certifikovaní výrobci stali nedílnou součástí celkové propagace a marketingu Železnohorského regionu (blíže viz kapitola 1.4.1 Podnikání, výroba a zemědělství).

Za důležitý prvek marketingových aktivit v cestovním ruchu lze považovat působení **informačních center** (zde TIC Třemošnice). Veškerá koordinace poskytování informací o službách, produktech a zajímavostech mikroregionu přechází právě přes ně, mají propojený systém spolupráce na bázi sdílení dat a výměny informací. Jsou nedílnou složkou při plánování nových PR aktivit i tvorby nových produktů. Dále zajišťují sběr dat a reakcí turistů na vytvořené aktivity.

Železnohorský region spolupracuje na rozvoji cestovního ruchu a propagaci regionu s Destinační společností Východní Čechy, je zapojen i do aktivit Turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko. Dlouhodobá spolupráce s Asociací kempů České republiky umožňuje společnou propagaci na veletrzích a výstavách cestovního ruchu v ČR (Regiontour Brno, Holiday World v Praze, Tourism Expo Olomouc 2013, Dovolená a Region, Lázeňství -Výstaviště Černá Louka Ostrava, INFOTOUR a CYKLOTURISTIKA Hradec Králové, EUROREGION TOUR Jablonec n. N., For Caravan – PVA Expo Letňany Praha aj.).

Velký význam pro rozvoj cestovního ruchu má příprava a realizace projektů ze zdrojů vlastních i dotačních prostředků ČR a EU. Jedná se jak o stavby ubytovacích kapacit, tak opravy objektů muzeí, zámků a vznik nových expozic. Zásadní pro mikroregion je například realizace projektu pokrývající celé území – Železné hory – významná geologická oblast, který mapuje a v krajině ukazuje unikátní geologický vývoj Železných hor. Projekt zároveň doplní infrastrukturu pro Národní geopark Železné hory.

Udržitelný cestovní ruch se stává také významným prvkem hospodářství. Ve členských obcích svazku se nachází významní poskytovatelé aktivit v rámci CR (viz Tabulka 15).

Turisté v mikroregionu mohou využívat celou řadu úrovní **ubytování a stravování**. Ubytovat se zde mohou v několika hotelech, v apartmánech, penzionech nebo ubytovnách. Vysoký rozvojový potenciál

má také tradiční pohostinství formou hospůdek a restaurací. Současní podnikatelé se zaměřují na kombinaci služeb vlastních (ubytování, stravování, organizace kulturních a sportovních akcí, půjčovny potřeb, místní výstavní expozice, atd.) nebo se spojují v rámci kombinace poskytování komplexních služeb s podnikateli ostatními.

Stav a úroveň služeb plně odpovídá regionu s nízkou návštěvností a s neexistencí větších územních celků. Zařízení pro stravování a ubytování většinou nevyhovují současnému stupni poptávky. Jejich kvalita i kapacita nejsou dostatečnou podporou pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace jako potenciálně významného odvětví zdejší ekonomiky. Úvahy o posílení cestovního ruchu v oblasti předpokládají zlepšení kvality těchto komerčně orientovaných služeb, které je třeba dále doplnit o další služby pro využívání volného času. Jedná se o zlepšení nabídky i kapacity zařízení poskytujících zábavu a zařízení pro rekreační sporty a pohyb na zdravém vzduchu.

Na území mikroregionu se nachází mnoho kvalitních atraktivit a služeb CR, které mají potenciál se rozvíjet, a tak otevřít obce dalším návštěvníkům. I obce prostřednictvím mikroregionu mají prostor podpořit rozvoj těchto aktivit, především marketingově a produktově.

Tabulka 15: Poskytovatelé služeb v cestovním ruchu na území svazku obcí

Obec	Ubytování	Stravování	Další služby cest. ruchu
Běstvina	Penzion Slávka Vestec	Hospoda v Pařížově	
	Chalupa Antonín Rostejn	Restaurace Na Rozkoši	
	Letní tábor Běstvina		
	Penzion a hostinec Na Křížovce	Penzion a hostinec Na Křížovce	
Bousov		Hospůdka Na Kopečku	
Míčov-Sušice		Hospoda obecní	
Podhořany	Rekreační chalupa Bílý Kámen	Motorest U Sv. Václava	
	Hostel Letiště Podhořany	Restaurace Podhořanka	
Prachovice		Hostinec U Holubů	
		Restaurace Bučina	
		Restaurace Rotunda	
		Restaurace Střelec	
Ronov n. D.	Ubytovna Ronov n. Doubravou	Hospůdka U Šaueru	
	Mladotický mlýn	Mladotický mlýn	
		Hospůdka U Vavřince	
		Hostinec U Pardála	
		Restaurace V Tunelu	
Třemošnice	EA Hotel Kraskov (hotel, chatky)	EA Hotel Kraskov	Informační místo, servis pro cyklisty, kongresové služby
	Club Hotel Třemošnice	Club Hotel Třemošnice	
	Hotel Lichnice	Hotel Lichnice	p.Echinger - servis kol na zavolání
	SRC Lihovar	SRC Lihovar	Sportovně relaxační centrum Třemošnice: koupaliště, minigolf,
	Turistická ubytovna Města Třemošnice	Posezení u Charvátů	

	Ubytování SOŠ a SOU	Kiosek Lovětín	fotbalové a multifunkční hřiště, aj.
	Rodinný penzion Slávka	Cukrárna a Kavárna Třemošnice	
	Rodinný penzion Slávka	Hospůdka Peklo	
		Hospoda Na Podhradí	
		TIPSPORT BAR	
		Zahradní Restaurace „NA ŠPICI“	
		Kulturní dům	
Žlebské Chvalovice	Penzion a restaurace Žlebská Lhota	Pivovar Žlebské Chvalovice	
		Penzion a restaurace Žlebská Lhota	
		Pohostinství U Horálků	

Zdroj: analytické podklady pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020; Strategie území správního obvodu ORP Chrudim na období 2014 – 2023

1.6 Životní prostředí

1.6.1 Krajina a příroda

Mikroregion leží v Národním geoparku Železné hory a zčásti v Chráněné krajinné oblasti Železné hory. Zdejší krajině se podařilo zachovat pestrost a rozmanitost rostlinných a živočišných druhů díky včasnému poznání člověka, že přírodu je nutno především chránit. Část území je tvořena zalesněnými plochami. Tento charakter krajiny vytváří významný potenciál pro rekreaci celoročního charakteru s ohledem na velké množství přírodních, historických a technických památek.

Chráněná krajinná oblast Železné hory byla vyhlášena roku 1991. Účelem vyhlášení je ochrana a postupná obnova hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejich typických znaků. Rozloha CHKO je 284 km² a nachází se zde 24 zvláště chráněných území a 14 památných stromů. K nejkrásnějším a nejcennějším oblastem Železných hor patří Národní přírodní rezervace Lichnice – Kaňkovy hory. Zvláště atraktivní jsou dvě rokle, Hedvíkovská a Lovětinská, s převýšením kolem 200 m. Dále ložisko u Prachovic, vlivem těžby vápence bohaté na drobné krasové útvary, např. Páterova jeskyně, kde žije vzácný druh netopýrů.

Národní geopark Železné hory je geologicky cenné území, kde jsou ve spolupráci s místními obyvateli a organizacemi vyvíjeny aktivity na podporu rozvoje oblasti a podporu návštěvnosti a vzdělanosti. Vedle geologických objektů a jevů jsou důležité i další zajímavosti, jako kulturní a ekologické fenomény, archeologické a historické památky. Nejedná se o území, které by nějakým způsobem omezovalo lidskou činnost, vyjma oblastí, které již mají nějaký ochranný status (CHKO, přírodní památky, přírodní rezervace apod.). Geopark spojuje propagaci geologického dědictví s regionálním rozvojem a vhodným způsobem seznamuje veřejnost s geologickými procesy, významem přírodních zdrojů a jejich využitím v hospodářské a kulturní historii.

Evropsky významné lokality, které se vyskytují na území mikroregionu v rámci Soustavy chráněných území **Natura 2000** v České republice, jsou navrženy k zapsání do národního seznamu například: Lichnice – Kaňkovy hory, Běstvina, Běstvina – krypta, Pařížov, Podolská a Páterova jeskyně. Na daném území není navržena žádná ptačí oblast.

Ochrana životního prostředí v území regionu, tj. přírodních lokalit a lokalit NATURA 2000, je řešena v rámci Plánu péče Agentury ochrany a přírody ve spolupráci s CHKO Železné hory se sídlem v Pardubicích.

V území postupně probíhají **komplexní pozemkové úpravy** - cílem je ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádat pozemky, scelit je nebo rozdělit a zabezpečit přístupnost a využít pozemky k vyrovnání hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. Realizací navržených opatření ke zpřístupnění pozemků, protierozních, protipovodňových a ekostabilizačních opatření se zajistí podmínky pro zlepšení životního prostředí, pro ochranu a zúrodnění půdního fondu a vodního hospodářství, pro zvýšení ekologické stability krajiny a podmínky pro snížení působení vodní a větrné eroze.

Komplexní pozemkové úpravy probíhají ve spolupráci se Státním pozemkovým úřadem.

K významným přírodním památkám a zajímavostem dále patří:

Národní přírodní rezervace Lichnice – Kaňkovy hory

Je jednou ze tří národních přírodních rezervací nacházejících se v Pardubickém kraji. Její území se rozkládá na části hlavního Železnohorského hřbetu, který tvoří při pohledu z Čáslavska a Kutnohorska výraznou krajinnou dominantu severního až východního obzoru. Ta je navíc podtržena siluetou zříceniny hradu Lichnice.

Přírodní park Doubrava

Malebné údolí řeky Doubravy s kamenitým řečištěm a s vysokými biologickými, krajinnými a estetickými hodnotami (lesy, louky, skalní výchozy). Park o rozloze 560 ha byl vyhlášen v roce 1998.

Chittussiho údolí

Přírodní památka ve skalnatém údolí řeky Doubravy s balvanitým řečištěm a se zbytky přirozených porostů ve svazích a s výskytem významných rostlin. Je pojmenována po malíři Antonínu Chittussim.

1.6.2 Ochrana ovzduší

Ovzduší v mikroregionu je poměrně dobré vzhledem k proudění vzduchu a směřům větru. Velkými a zároveň stálými zdroji emisí jsou především podniky veřejného zásobování energií a teplem a průmyslové zóny na území či poblíž měst Pardubic, Chrudim a Přelouč. Přímo na území svazku je jedním z hlavních znečišťovatelů ovzduší Cementárna Prachovice a Spalovna odpadů ECOREC Prachovice, a to i přes moderní technologie používané v těchto podnicích. Dalšími významnými zdroji emisí (tuhé znečišťující látky a oxid uhelnatý) jsou doprava a lokální topeniště.

1.6.3 Ochrana vod

V současné době je kladen důraz na likvidaci starých ekologických zátěží, likvidaci odpadních vod a čištění vodních ploch. Bohužel stav kanalizačních systémů v obcích svazku není dobrý. Velká část obcí má buď pouze kanalizaci povrchovou anebo je nutné stávající kanalizační systém rekonstruovat, stejně tak chybí v části obcí ČOV (blíže viz kapitola 1.5.1 Technická infrastruktura). Kvalita vody v soukromých studních je různá od vody užitkové až po vodu pitnou. Voda dodávaná vodárnami (VaK) je nezávadná a kvalitní, vhodná i pro udržování pitného režimu.

1.6.4 Odpadové hospodářství a nakládání s odpady

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou nositelem odpadů od občanů ČR. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, sběrných míst pro odkládání odpadů, veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Jak ukazuje Tabulka 16, jednotlivé obce svazku mají své systémy separovaného odpadu základních druhů odpadů (kontejnery na sklo, papír, plast, velkoobjemový odpad, elektroodpad, sběrné dvory apod.) a využívají služeb různých svozových firem k pravidelnému svozu směsného komunálního odpadu (popelnice) a dále svozu tříděného, případně nebezpečného odpadu (kontejnery, pytle). I přes tyto služby dochází někde k tvoření menších černých skládek v lesích. Je nutné uvést, že v řadě obcí je řešení systémů separování a likvidace komunálního odpadu aktuální otázkou a jejich zlepšení často může vést k potenciálním úsporám v rozpočtech obcí. Proto je této problematice třeba věnovat velkou pozornost.

Tabulka 16: Odpadové hospodářství v obcích svazku

Obec	Sběrný dvůr vlastní ano-ne/možnost využití v jiné obci (kde)	Kontejnery na separovaný odpad (druh dle poznámky) */ počet "hnízd"	Velkoobjemový odpad (četnost svozu ročně)	Nebezpečný odpad (četnost svozu ročně)	Forma svozu komunálního odpadu (nádoby/pytle)	Existence kompostárny/ kompostérů (druh a počet)	Svozová firma na komunální či jiné druhy odpadů
Běstvina	ne (možno využít Seč)	1/2,2/5,3/2,4/2,7/1	sběrný dvůr Seč	sběrný dvůr Seč	nádoby	ne	Město Seč, ODAS
Biskupice	ano	1, 2,4	4x	1x	kontejner		AVE CZ Čáslav
Bousov	ne	ano/2	2x	2x	(nádoby/pytle)	ne	SOP a.s Přelouč
Kněžice	ne						
Lipovec	ne	ano (kontejnery) / 2	2x	2x	nádoby	ano (soukromá)	SOP a.s. Přelouč
Míčov-Sušice	sběrný dvůr Seč	1,2,3,4,5,7	1x	1x	nádoby	ne	Technické služby Seč, ODAS
Podhořany	ne						
Prachovice							
Ronov n. D.	ano	1/7; 2/7; 4/7; 6/450 domácností 7/1	12x	2x	nádoby/pytle	ne	AVE CZ, odpadové hospodářství, s.r.o., Praha DIAKONIE Broumov
Třemošnice	sběrný dvůr Seč	22	2x	2x	nádoby	ne	SOP a.s. Přelouč
Žlebské Chvalovice	ne						

* druh odpadu: 1-papír, 2-plast, 3-sklo bílé, 4-sklo barevné, 5-kov, 6-bio, 7-oděvy

Zdroj: dotazníkové šetření v obcích svazku

1.7 Organizační struktura

Svazek obcí má propracovanou léty prověřenou funkční organizační strukturu. Činnost vykonává dle platných Stanov.

Orgány svazku obcí:

- Valná hromada,
- Představenstvo,
- Předseda představenstva,
- Kontrolní a revizní komise.

Valná hromada se schází ke svým jednáním 4x ročně. Výkonným orgánem je představenstvo, jeho zasedání probíhají dle potřeby. Jednání probíhají v sídle svazku obcí či dle potřeby na území mikroregionu.

Sídlo mikroregionu je zpravidla v obci, jejíž představitel vykonává funkci předsedy. V současné době v Ronově nad Doubravou.

Předsedu volí ze svého středu členové představenstva na období 4 let.

Představitelé obcí, členové orgánů vykonávají základní aktivitu pro svazek obcí zdarma ve svém volném čase. Nad rámec běžného výkonu činností v rámci meziobecní spolupráce každý ze členů sněmu vykonává konkrétní úkol, za nějž je honorován.

Svazek obcí nemá stálé zaměstnance. Disponuje pouze smluvními dodavateli služeb: organizační poradce a účetní.

Svazek obcí pracuje dlouhodobě jako stabilní tým a v současné době je jeho organizační struktura vyhovující.

Aktivity a projekty svazku obcí většího rozsahu jsou realizovány ze sdružených finančních zdrojů (dotace a spolufinancování obcí). Běžné provozní výdaje jsou hrazeny z členských poplatků od obcí. Jejich výše je upravována na základě aktuálních potřeb a řešených aktivit.

Obce využívají služeb informačního centra v Třemošnici, jenž jsou součástí sítě informačních center v rámci MAS ŽR. Dále mohou využívat centrálu MAS ŽR v Heřmanově Městci.

V rámci aktivizace komunitních akcí místních občanů svazek obcí podporuje tradiční akce, které se na území mikroregionu pořádají. Pořadatelé mají za povinnost dostatečně prezentovat aktivity mikroregionu.

Co se týče zhodnocení připravenosti svazku obcí na nadcházející programové období, tak jeho představitelé mají široké zkušenosti s realizací projektů všech úrovní a mají vysokou absorpční kapacitu pro realizaci projektů jak vlastních, tak podpořených dotačními zdroji. Obyvatelé členských obcí jsou dlouhodobě velmi aktivní a zapojují se do mnoha akcí a projektů. Následující přehled ukazuje informace o projektech uskutečněných svazkem obcí Mikroregion Železné hory s pomocí dotačních prostředků za dobu jeho existence.

Tabulka 17: Přehled projektů realizovaných svazkem obcí z dotačních prostředků

Rok	Projekt	Dotační zdroj
2004	Sportoviště mikroregionu	POV
2005	Sportovní areál Třemošnice	POV
2006	Odpočinkové lokality mikroregionu	POV
2007	Úpravy veřejných ploch	POV
2008	Úpravy veřejných ploch II. etapa	POV
2009	Úpravy veřejných ploch III. etapa	POV
2010	Živý a čistý venkov	POV

2011	Živý a čistý venkov II	POV
2012	Regenerace obcí	POV
2013	Úpravy veřejných ploch	POV
2014	Regenerace obcí	POV
2015	Regenerace obcí	POV

Zdroj: analytické podklady pro zpracování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region na období 2014 – 2020

1.8 SWOT analýza

Zpracovaná SWOT analýza vychází z její praktické orientace jako nástroje identifikace rozvojových předpokladů zkoumaného regionu, včetně potenciálních příležitostí a ohrožení. Je založena na poměrně rozsáhlém souboru informací, které se snažily co nejpřesněji charakterizovat řešený mikroregion. V tomto procesu byl kladen zvláštní důraz na objektivní výběr silných a slabých stránek, rozvojových příležitostí a ohrožení.

Strategie rozvoje svazku obcí vychází ze souhrnu jednotlivých analýz a priorit v území v návaznosti na zpracovávané další dokumenty, zejména dokumenty MAS ŽR, Pardubického kraje a jednotlivých operačních programů, které ovšem bylo nutno rozšířit o vlastní šetření uvnitř zkoumaného území i v jeho ekonomicko-správním okolí. Konzultace s představiteli obcí prohloubily možnosti vytipování hlavních opatření k dalšímu rozvoji tohoto regionu.

Na základě této zpracované a přijaté SWOT analýzy jsou určeny dlouhodobé cíle a opatření rozvoje území.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - image regionu spojená s představou čisté a zdravé přírody (CHKO Železné hory, chráněná maloplošná území, Národní geopark Železné hory), zároveň v dosahu velkých měst - množství kulturních, historických a přírodních památek - malebné toky a vodní plochy - terény pro cyklotrasy, hipotrasy, turistické trasy, naučné stezky - dostatek tradičních kulturních, společenských a sportovních akcí - zvyšující se úroveň propagace a informovanosti o nabídce regionu pro cestovní ruch, podnikatele a pro investory - rozvoj lokální ekonomiky v oblasti cestovního ruchu - odpovídající a pestrá vybavenost obcí a služeb - dostupnost kvalifikované pracovní síly - dostatečná kapacita a nabídka vzdělávacích institucí - v obcích je řada volných ekonomicky využitelných kapacit, zejm. rozsáhlý potenciál nevyužívaných zemědělských objektů vhodných pro podnikání - vztah lidí k území - zlepšující se kulturní život v obcích – spolky, zájmové organizace a tradiční akce ve většině obcí - na území nejsou problémové skupiny obyvatel - aktivní přístup místních samospráv a dalších subjektů v regionu ke sdružování a získávání finančních prostředků na investice - zkušenosti s realizací a financováním projektů s dotační podporou programů ČR a EU - spolupráce svazku obcí v rámci MAS 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha regionu mimo hlavní obchodní a dopravní tahy mezinárodního a národního významu - nedostačující sportoviště v obcích - nedostatečná dopravní obslužnost v místních částech, špatná komunikace při tvorbě jízdních řádů - v některých obcích chybí kanalizace a ČOV - nedostatečné třídění odpadu, potenciální černé skládky - chybí prodejny základních potravin nebo pojiždné prodejny v malých obcích a místních částech - chybějící zázemí pro volnočasové aktivity a služby především v menších obcích - nedostatek míst v DPS a stárnutí obyvatelstva - nedostatek volných míst v MŠ - vysoké náklady na údržbu, opravy, vybavení a chod ZŠ a MŠ - největší těžební plocha v kraji - Prachovice - nedostatek pracovních příležitostí - ne příliš výrazný nárůst počtu obyvatel - zhoršující se podmínky zemědělského hospodaření s neblahými dopady na ráz krajiny - zdevastované budovy hyzdící vzhled obcí - nedostatečná likvidace organických odpadů a odpadních vod včetně jejich odvádění - znečišťování ovzduší v některých obcích vlivem lokálního vytápění tuhými palivy - snižující se daňová výtěžnost v souvislosti s hospodářským úpadkem, časté deficitní rozpočty obcí v minulých letech - podprůměrná úroveň příjmu obyvatel - vysoká dojíždka za prací a nezaměstnanost mírně nad průměrem v rámci Pardubického kraje - vyšší průměrný věk, zhoršující se demografická struktura, migrace zejména mladých lidí s vyšším vzděláním z obcí do větších měst - nízká kupní síla obyvatel regionu - silná konkurence v některých odvětvích podnikání - nevyužití potenciálu spolupráce mezi podnikatelskými subjekty navzájem - nedostatečná kvalita služeb CR odpovídající současným trendům - nedostatečné zajištění atraktivit pro turisty pro případ špatného počasí - nedostatečné informace a propagace turistického ruchu - nedostatečná síť cyklo a hipostezek, agroturistika - chybí návazné služby pro cyklisty, jezdce na koni, matky s dětmi

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - dostupný, dostatečně velký turistický potenciál pro cestovní ruch (města Pardubice, Hradec Králové, Chrudim) - rozvoj lokální ekonomiky - vhodné podmínky pro stěhování mladých rodin do regionu v rámci možnosti realizace nových služeb - vhodné podmínky pro přípravu „nadregionálních“ produktových balíků v cestovním ruchu (cyklistika, pěší a horská turistika, agroturistika, jezdeckví, zimní běžecké trasy, geolokality atd.) – zvýšení konkurenceschopnosti místních podnikatelů - rozvoj služeb – potenciál pro tvorbu nových pracovních míst - reforma veřejné správy a samosprávy – efektivnější výkon formou spolupráce obcí - využití vhodných pozemkových možností pro drobný průmysl a bytovou výstavbu v sídlech regionu – zlepšení služeb pro občany - využití kulturně historického dědictví, jeho regenerace a zachování a rozvoj kulturních tradic v rámci pozitivního marketingu mikroregionu - postupná narůstající mobilizace lidského potenciálu území - využití komunitní formy projednávání aktivit pro zapojení občanů do akcí obcí a mikroregionu - členství v MAS ŽR (společná koordinace aktivit v území a dostatečné zkušenosti managementu MAS v rámci rozvoje dalších aktivit i mimo strategii v rámci získávání vlastních finančních zdrojů) - dotační programy plánovacího období ČR a EU 2014 – 2020 - Český systém kvality služeb – nástroj k zvýšení poskytovaných kvality poskytovaných služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - sílící pozice a rozvoj konkurenčních regionů / mikroregionů ve vztahu k trhu cestovního ruchu - růst konkurence mezi regiony při získávání investic (využití dotačních programů) - značná napjatost vlastních rozpočtů členských obcí a z toho plynoucí výrazná omezenost finančních prostředků na vlastní provoz v případě nutného předfinancování - potencionální ohrožení odchodu kvalifikovaných lidí z regionu - ohrožení kulturní krajiny při nedostatečném chápání významu mimoprodukčních funkcí a diverzifikace zemědělství - neúnosná finanční náročnost udržení standardních životních podmínek v malých sídlech a problematická efektivnost takového postupu - útlum veřejné dopravy z ekonomických důvodů - rušení stávajících služeb a vybavenosti v obcích (škola, knihovna, pošta, obchod, ordinace, restaurace...) - nízká a nesystémová podpora malého a středního podnikání - nedostatek finančních zdrojů na likvidaci starých ekologických zátěží a rozvoj technické infrastruktury obcí

2. NÁVRHOVÁ ČÁST

2.1 Vize

Vytvoření funkčního území svazku obcí Mikroregion Železné hory, které bude příjemným místem pro návštěvu i pro klidný život na venkově v čisté a zdravé přírodě, zároveň v dosahu velkých měst a s dostatečným potenciálem pro hospodářský růst při zachování přírodních a kulturních hodnot. Je to místo, kde chceme být doma a do kterého se budeme rádi vracet, a také místo, kam se budou rádi vracet jeho návštěvníci.

Hlavní podněty pro rozvoj území svazku vycházejí z potřeby zajištění podmínek pro trvale udržitelný rozvoj. Jde přitom zejména o uspokojení základních potřeb obyvatel, tedy nabídky práce, přiměřeného výdělku, bydlení, nezbytné technické infrastruktury a občanské vybavenosti a v neposlední řadě i trávení volného času. Základní potřebou na venkově je rovněž omezit vysokou vyjíždku za prací do měst.

Rozvojový potenciál obcí svazku je nejen v dopravě a dopravní obslužnosti, ale i občanské vybavenosti a sociálních službách. To znamená zlepšení stavu silnic, v některých obcích posílení autobusových spojů, zlepšení služeb pro důchodce, zajištění dostatku dostupných mateřských školek či jiných zákonných alternativ, zvýšení počtu zařízení a služeb podporující cestovní ruch, a to vše samozřejmě při zachování a péči o zdravé životní prostředí.

2.2 Vazba na strategické cíle

Strategie rozvoje úzce navazuje na tyto již zpracované strategické dokumenty na všech úrovních zainteresovaných subjektů.

Dokumenty s úzkou regionální územní vazbou:

- Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012-2016, vč. Plánu odpadového hospodářství a dalších dílčích akčních plánů
- Program rozvoje CR turistického regionu Východní Čechy
- Studie využití území pro cykloturistiku na území Pardubického kraje
- Strategie území správního obvodu ORP Chrudim na období 2014 – 2023
- Místní akční plán ORP Chrudim (oblast školství)
- Analýza Turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko
- Programy obnovy venkova a územní plány jednotlivých obcí

Dokumenty s celorepublikovou a evropskou územní vazbou:

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020
- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014-2020
- Akční plán pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2011-2015
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020
- Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
- Dopravní politika ČR 2005-2013
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy 2004
- Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016
- Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013-2014 s výhledem na roky 2015-2020
- Strategie celoživotního učení ČR 2007-2015
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013-2017
- Koncepce bydlení České republiky do roku 2020
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 – 2020

2.3 Opatření a aktivity

Závěrem, který vyplývá z provedené analýzy, je nutnost oživení venkovského prostředí na území mikroregionu v oblasti občanské vybavenosti, kultury, nabídky cestovního ruchu a zlepšení životního prostředí, to je podmínkou jeho další existence (plné funkčnosti), jen tak je možné zamezit vyliďňování, stárnutí populace a užívání venkova jen jako prostoru pro rekreaci. Jde hlavně o oživení cestovního ruchu – území skýtá mnoho příležitostí v tomto odvětví, nejsou zde však potřebné služby a turistický servis, absence agroturistiky. Dále je nutná podpora podniků produkujících výrobky s vysokou přidanou hodnotou. Tak je možné zvýšit zájem schopného obyvatelstva o setrvání v regionu a dále rozvíjet služby a občanskou vybavenost. Důležitou roli má rovněž kvalitní životní prostředí, a to z více hledisek, ať už je to zdraví obyvatel, cestovní ruch nebo atraktivita pro nově příchozí obyvatele. Je tedy důležité se zaměřit na detailní definování místních zdrojů a jejich cílenou širokou a provázanou propagaci jak na území svazku, tak na širším území MAS ŽR.

Z výše uvedeného tedy vychází definice **4 klíčových strategických cílů**, které byly stanoveny v souladu s cíli MAS Železnohorský region:

1. Životní prostředí, příroda a krajina
2. Cestovní ruch a marketing
3. Zemědělství, venkov a místní produkce
4. Kultura, celoživotní vzdělávání

V rámci nich pak byla definována dílčí **opatření**, jež mají vést k jejich dosažení. Jednotlivé **aktivity** potom představují konkrétní akce, resp. projekty obcí či svazku obcí, jejichž realizace přispěje k naplnění strategické vize a cílů rozvoje.

Aktivity obcí jsou obsaženy průřezově ve všech opatřeních. Aktivity v rámci svazku definují společný rozvojový cíl vycházející ze SWOT analýzy. Jednotlivé aktivity obcí jsou v souladu s cíli území svazku obcí jako celku a jejich prostřednictvím se naplňuje celková vize.

CÍL	AKTIVITA	ŽADATEL	ROK REALIZACE	STAV PŘIPRAVENOSTI	CELKOVÉ NÁKLADY	FINANČNÍ ZDROJ
1. Životní prostředí, příroda a krajina	Výsadba stromů v krajině	MŽH	2016-2023	ideový záměr	5 000 000 Kč	OPŽP
	Liniová výsadba podél cest mezi obcemi	MŽH	2016-2023	ideový záměr	5 000 000 Kč	OPŽP
	Výsadba obecních ovocných sadů a přírodních lokalit	MŽH	2016-2023		2 000 000 Kč	OPŽP
	Opravy lesních a polních cest mezi obcemi	MŽH	2016-2023	ideový záměr	20 000 000 Kč	POV PK/PRV
	Architektonické studie veřejných ploch a zeleně obcí	MŽH	2016-2023		700 000 Kč	POV PK
	Pořízení nádob na bioodpad-kompostérů a techniky na separaci bioodpadu	MŽH	2016-2023		5 000 000 Kč	OPŽP
	Zvyšování retenční schopnosti krajiny	MŽH	2016-2023	ideový záměr	15 000 000 Kč	OPŽP
	Technika na údržbu veřejné zeleně	MŽH	2016-2023		3 000 000 Kč	POV PK
	Osvětová kampaň – důsledná separace odpadů	MŽH	2016-2023		300 000 Kč	POV PK
	Mapování a likvidace černých skládek	MŽH	2016-2023	ideový záměr	3 000 000 Kč	OPŽP
	Výstavba kompostáren a sběrných dvorů, vč. technického vybavení	MŽH	2016-2023	ideový záměr	25 000 000 Kč	OPŽP
	Provádění komplexních pozemkových úprav v katastrálních územích členských obcí, vč. realizace navržených opatření ke zpřístupnění pozemků, protierozních, protipovodňových a ekostabilizačních opatření, ve spolupráci se Státním pozemkovým úřadem	MŽH /členské obce/krajský pozemkový úřad	2016-2023	podklady pro realizaci	35 000 000 Kč	PRV
	Vodovod v m.č. Tuchov	Obec Bousov	2016-2023		3 500 000 Kč	OPŽP
	Rekultivace obecního pozemku, výsadba dřevin, popř. vytvoření parku - místa pro odpočinek	Obec Kněžice	2016-2020			POV PK/OPŽP
	Výstavba kořenové čističky	Obec Kněžice	2016-2023			OPŽP
	Rekultivace obecního pozemku (výsadba dřevin) - místo pro odpočinek, možnost i výstavby rozhledny	Obec Kněžice	2015-2020			POV PK/MMR
	Likvidace skládky	Obec Lipovec	2016-2020		100 000 Kč	OPŽP
Kanalizace odpadních vod	Obec Lipovec	2016-2020		40 000 000 Kč	OPŽP	
Rekultivace pozemků za bývalou prodejnou a	Obec Lipovec	2016		400 000 Kč	POV PK/OPŽP	

	odkoupění pozemků					
	Oprava přívodu vody do požární nádrže v Lipovci	Obec Lipovec	2018		200 000 Kč	POV PK
	Vybudování soudržné plochy pro stanoviště sběrných nádob tříděného odpadu - místní části Jetonice, Zbyslavce, Sušice	Obec Míčov - Sušice	2016	záměr	15 000 Kč	POV PK
	Sběrné místo pro separovaný odpad	Obec Prachovice			200 000 Kč	POV PK/OPŽP
	Kanalizace odpadních vod, vč. ČOV	Město Ronov n.D.	2015-2020	PD	160 000 000 Kč	OPŽP
	Obecní rybníky – čištění, oprava hrází a nátoků, výsadba zeleně na hrázích	Město Ronov n.D.	2015-2023	ideový záměr	5 000 000 Kč	OPŽP/OP rybářství
	Sběrný dvůr, zavedení systému sběru separovaného odpadu, vč. technického vybavení	Město Ronov n.D.	2015-2023	ideový záměr		OPŽP
	Poldr-protipovodňové opatření, souvislost s pozemkovými úpravami	Město Ronov n.D.	2015-2023	ideový záměr		OPŽP
	Obecní lesy – technika, výsadba a péče, obnova lesních cest, osazení mobiliáře	Město Ronov n.D.	2016-2020	ideový záměr		PRV
	Lesopark v ose náměstí, lokalita „za mostem“ (vytvoření vodních ploch, výsadby, prořez náletu, obnova lesních cest, osazení mobiliáře a informačních panelů, mostek přes vodní tok)	Město Ronov n.D.	2016-2020	bude zadána PD		POV PK/OPŽP
	Odbahnění rybníku „Lhůty“	Město Třemošnice	2017	příprava	1 000 000 Kč	OPŽP/OP rybářství
	Odbahnění rybníku „Malá Čeperka“	Město Třemošnice	2016	příprava	1 000 000 Kč	OPŽP/OP rybářství
	Vodovod v místní části obce Žlebské Chvalovice - Žlebská Lhotka	Obec Žl.Chvalovice	od 2015	ideový záměr		OPŽP
2. Cestovní ruch a marketing	Zkvalitnění systému propagace území CŽH (webové aplikace, web kamery, propagační materiály, publikace, mapy)	MŽH	2016-2023		1 000 000 Kč	Vlastní zdroje
	Výstavba rozhledny na nádvoří Lichnice	MŽH/Město Třemošnice	2016-2017	projekt vč. SP	1 200 000 Kč	POV PK/donátoři
	Vybudování návštěvnických center pro zvýšení kvality CR (infobody, expozice CHKO ŽR, NGŽH, lokální muzea, prodej místních výrobků, výstavy...)	MŽH	2016-2023	ideový záměr	30 000 000 Kč	POV PK/PRV/IROP
	Vybudování míst dalekého rozhledu v krajině	MŽH	2016-2023	ideový záměr	3 000 000 Kč	POV PK
	Osvětové akce pro podnikatele v obcích-zvyšování kvality služeb-ČSKS	MŽH	2016-2023		200 000 Kč	MAS ŽR

	Vybudování zázemí v obcích pro návštěvníky (sociální zázemí, parkovací plochy, zázemí pro cyklisty, odpočinkové plochy a přístřešky)	MŽH	2016-2023	ideový záměr	20 000 000 Kč	POV PK/MMR
	Obnova a doplnění turistického mobiliáře v krajině a v intravilánu obcí	MŽH	2016-2023		1 000 000 Kč	POV PK/MMR
	Podpora pořádání osvětových a společenských akcí (marketing, pořízení herního mobiliáře)	MŽH	2016-2023		500 000 Kč	POV PK
	Oprava kaple Sv. Jana Nepomuckého v Běstvině	Obec Běstvína	2015		150 000 Kč	MMR
	Oprava obecní kaple	Obec Biskupice	2015-2020	posudek od statika	300 000 Kč	MMR
	Oprava pomníku, vč. přístupového chodníku	Obec Lipovec	2015-2018		40 000 Kč	MMR
	Vznik odpočívadel pro cyklisty (okolí města - např. mezi Žleby a Ronovem, lokalita „u křížku“ směr Čáslav)	Město Ronov n.D.	2015-2020		300 000 Kč	POV PK
	Renovace soch a jejich přemístění ze Zámecké ulice před kostel	Město Ronov n.D.	2016-2020			MMR
	Nová socha A.Chittussiho	Město Ronov n.D.	2016-2020			Vlastní zdroje
	Regenerace památníku II.světové války	Město Ronov n.D.	2016			MMR
	Galerie Antonína Chittussiho (historický průzkum objektu, návrat vzhledu objektu dle původních plánů, vybavení, vč. sociálního zázemí) pro volnočasové a vzdělávací aktivity, obnova náplně objektu – galeristická činnost, využití přílehlé zahrady pro vzdělávací, osvětové a společenské akce, informační místo	Město Ronov n.D.	2015-2020			MK/PK
	Nový vchod do vinárny	Město Třemošnice			1 500 000 Kč	Vlastní zdroje
	Mobiliář pro návštěvníky - informační mapy pro návštěvníky obce ve vazbě na MK a cykloturistické stezky a vyhlídková místa včetně vybavení (nutno stanovit přesný druh mobiliáře/vyhlídkových míst, místo pro umístění, textový obsah infotabulí)	Obec Žl.Chvalovice	od 2015	ideový záměr	300 000 Kč	POV PK/MMR
3. Zemědělství, venkov, obce a místní	Opravy brownfields pro nové využití – řemeslné dílny, areály místních producentů	MŽH	2016-2023	ideový záměr		Vlastní zdroje
	Podpora obcí místním prodejčům lokálních produktů – opravy prodejních zázemí pro návštěvníky	MŽH	2016-2023	ideový záměr		POV PK

produkce	Spolupráce se zemědělci/majiteli lesů při údržbě krajiny a zprůchodnění polních a lesních cest – osvětová činnost, realizace údržby krajiny	MŽH	2016-2023	ideový záměr		PRV
	Obnova architektonických památek	MŽH	2016-2023			MMR
	Kompletní regenerace obcí	MŽH	2016-2023			POV PK
	Soubor projektových dokumentací k rozvojovým projektům	MŽH	2016-2023			POV PK
	Snížování energetické náročnosti veřejných objektů	MŽH	2016-2023			IROP
	Oprava budovy OÚ – z ústředního topení na plyn	Obec Běstvína	2015	PD	85 000 Kč	POV PK
	Rekonstrukce veřejného osvětlení včetně rozhlasu v místní části Vestec	Obec Běstvína	2015-2016		400 000 Kč	POV PK
	Oprava chodníků a místních komunikací - etapovitě	Obec Biskupice	2015-2020		2 000 000 Kč	POV PK/SFDI
	Rekonstrukce požární nádrže	Obec Biskupice	2018-2020	proj.záměr	100 000 Kč	POV PK
	Vybudování veřejného rozhlasu	Obec Bousov	2015		240 000 Kč	POV PK
	Oprava stávající budovy hasičské zbrojnice (nová střešní krytina, zednické práce, popřípadě výstavba nové)	Obec Kněžice				POV PK
	Chodník podél silnice (oprava cca 2 km stávajících chodníků, včetně výměny obrubníků, usazení nové dlažby)	Obec Kněžice	2015			POV PK
	Územní plán	Obec Kněžice				POV PK
	Úprava návsi	Obec Kněžice				POV PK
	Oprava chodníku	Obec Lipovec	2017		200 000 Kč	POV PK
	Oprava cesty k Lánskému dolíku	Obec Lipovec	2016			POV PK
	Oprava cesty k hřišti	Obec Lipovec	2018		250 000 Kč	POV PK
	Rekonstrukce obecního úřadu-po etapách	Obec Lipovec	2019-2020		5 000 000 Kč	POV PK
	Sociální zařízení a zázemí na hřišti	Obec Lipovec	2015		2 000 000 Kč	POV PK/PK
	Oprava rekreační nádrže v Lánském dolíku	Obec Lipovec	2016		200 000 Kč	POV PK
Vybudování parkoviště u hřbitova včetně odkupu pozemku (6-10 parkovacích míst u hřbitova u kostela)	Obec Míčov - Sušice	2016		400 000 Kč	POV PK	

sv. Matouše)						
Vybavení hřiště hracími prvky, vybudování dětského hřiště.	Obec Míčov - Sušice	2017	ideový záměr	60 000 Kč	POV PK	
Vyčištění a úprava prostranství kolem horního rybníka v Sušicích (vyčištění rybníka, úprava návsi, doplnění laviček, případně turistických informačních cedulí)	Obec Míčov - Sušice	2018	ideový záměr	300 000 Kč	POV PK	
Rekonstrukce zastávek v místních částech Míčov, Sušice, Rudov, Jetonice a Zbyslavce	Obec Míčov - Sušice	2018	ideový záměr	100 000 Kč	POV PK	
Renovace kiosku u obchodu Míčov	Obec Míčov - Sušice	2018	ideový záměr	80 000 Kč	POV PK	
Péče o domovní fond - výměna oken na domech	Obec Prachovice			2 000 000 Kč	OPŽP	
Nový územní plán	Město Ronov n.D.	2015-2018	ideový záměr	500 000 Kč	PK/IROP	
Rekonstrukce fotbalového hřiště (drenáže, obnova povrchu, okolí, vybavení)	Město Ronov n.D.	2015-2020	ideový záměr	700 000 Kč	POV PK/PK	
Rekonstrukce objektu MěÚ (rekonstrukce soc. zařízení, rekonstrukce otopného systému, vnitřních prostor MěÚ, bezbarierový vstup, výměna oken a dveří, obnova historického vzhledu a fasády, odkup sousedního objektu, rozšíření prostor MěÚ, přesun knihovny do nově odkoupené budovy, úprava dvoru MěÚ, vybavení objektu-nábytek, technika)	Město Ronov n.D.	2016-2020	PD ve zpracování	5 000 000 Kč	POV PK, OPŽP-pouze dílčí etapy	
Garáž pro techniku na údržbu města	Město Ronov n.D.	od 2016	ideový záměr	600 000 Kč	POV PK	
Rekonstrukce náměstí I. etapa (zpevněné plochy, chodníky, komunikace, výsadba zeleně, mobiliář)	Město Ronov n.D.	2015	probíhá	3 500 000 Kč	OPŽP/MŽP částečně	
Rekonstrukce náměstí II. a III. etapa	Město Ronov n.D.	2016-2020	PD	4 000 000 Kč	OPŽP/MŽP částečně	
Infrastruktura pro novou výstavbu (druhá lokalita „za mostem“- technické sítě, komunikace, chodníky, plochy veřejné zeleně)	Město Ronov n.D.	2017-2020		12 000 000 Kč	MMR	
Údržba, oprava, výstavba místních komunikací a chodníků	Město Ronov n.D.	2015-2020		8 000 000 Kč	POV PK/MMR/SFDI	
Zvýšení bezpečnosti dopravy – nové přechody pro chodce, vč. osvětlení	Město Ronov n.D.	2015-2020			SFDI	
Rekonstrukce veřejného osvětlení	Město Ronov n.D.	2015-2020			POV PK	
Rekonstrukce autobusových zastávek	Město Ronov n.D.	2015-2020			POV PK	

	Hřbitov-rekonstrukce márnice, hřbitova – po převedení majetku od církve	Město Ronov n.D	2015-2020			POV PK
	Rekonstrukce obecní hospody v Mladoticích	Město Ronov n.D	2015-2020			POV PK
	Modernizace veřejného rozhlasu s možností automatického hlášení	Město Ronov n.D	2015-2020			POV PK
	Zamezení nepořádku na veřejných plochách – osazení dostatečného množství odpadkových košů	Město Ronov n.D	2016			POV PK
	Instalace kamerového systému	Město Ronov n.D	2015-2020	ideový záměr		POV PK
	Sportovní plochy a sportoviště, multifunkční hřiště, venkovní posilovny Ronov, Mladotice, Moravany	Město Ronov n.D	2015-2020			POV PK/PK
	Rekonstrukce Bílkovy vily-střechy, omítka, interier	Město Ronov n.D	2015-2020			Vlastní prostředky
	Péče o domovní fond města (demolice nevyhovujících objektů, příprava parcel, rekonstrukce objektů)	Město Ronov n.D	2015-2020			POV PK/MMR dle akce
	Rekonstrukce „Budova nádraží – sociální byty“	Město Třemošnice	2017-2018	ideový záměr	6 000 000 Kč	IROP
	Zateplení domu s pečovatelskou službou	Město Třemošnice			9 000 000 Kč	IROP
	Kolumbárium	Obec Třemošnice		studie	750 000 Kč	Vlastní prostředky
	Rekonstrukce komunikace „Starý Dvůr“	Město Třemošnice	2016	PD	3 500 000 Kč	Vlastní prostředky
	Chodník	Město Třemošnice			1 500 000 Kč	SFDI
	Veřejné osvětlení - rekonstrukce	Město Třemošnice			1 000 000 Kč	Vlastní prostředky
	Veřejný rozhlas - rekonstrukce	Město Třemošnice			1 000 000 Kč	Vlastní prostředky/OPŽP
	Komplexní úprava veřejných prostranství - revitalizace obecních pozemků: úpravy obecního parku, hřbitova, okolí požární nádrže a obnovy jeho vybavení-etapová realizace	Obec Žl.Chvalovice	2015-2020	ideový záměr/podklady pro realizaci	1 000 000 Kč	POV PK/OPŽP
	Pořízení územního plánu	Obec Žl.Chvalovice	2015-2017	podklady pro realizaci	350000 Kč	PK
	Vybudování veřejného rozhlasu	Obec Žl.Chvalovice	2015-2017	ideový záměr		POV PK
	Oprava/úprava místních komunikací	Obec Žl.Chvalovice	od 2015	ideový záměr		POV PK/MMR
4. Kultura, celoživotní vzdělávání	Vybudování multifunkčních komunitních center - mateřská, mládežnická, vzdělávací centra pro volnočasové aktivity (revitalizace nevyužívaných	MŽH	2015-2020	vize	30 000 000 Kč	IROP

prostor v objektech obcí)						
Pořádání širokých osvětových a vzdělávacích akcí pro veřejnost	MŽH	2016-2023			500 000 Kč	Vlastní zdroje
Rozšíření sítě středisek univerzity III.věku	MŽH	2016-2023			100 000 Kč	Vlastní zdroje
MŠ Běstvína - zahradní altán pro venkovní výuku	Obec Běstvína				50 000 Kč	IROP-MAS
MŠ Běstvína - tvořivé dílny pro děti	Obec Běstvína				50 000 Kč	IROP-MAS/OP VVV
ZŠ Prachovice - vybavení prostor pro zájmovou činnost	Obec Prachovice				20 000 Kč	OP VVV
ZŠ Prachovice - úprava školního hřiště	Obec Prachovice				20 000 Kč	POV PK
MŠ Prachovice - obnova umývárny a toalet pro děti	Obec Prachovice	2015			800 000 Kč	IROP-MAS
MŠ Prachovice - dopadová plocha (instalace pryžové dopadové plochy pod herními prvky na zahradě)	Obec Prachovice	2015			70 000 Kč	IROP-MAS
MŠ Prachovice - vybavení školní tělocvičny	Obec Prachovice				13 000 Kč	IROP-MAS
Komunitní - mateřské centrum v objektu fary (prostor pro setkávání matek s dětmi, vybavení, vzdělávací a volnočasové aktivity, náplň činnosti, spolupráce matek a farnosti)	Město Ronov n.D.	2015-2020				IROP
ZŠ Ronov – rekonstrukce objektu, střecha, sociální zázemí, šatny, tělocvičny, rekonstrukce kuchyně a jídelny, otopného systému, interaktivní vybavení pro technické a jazykové vzdělávání, rekonstrukce objektu dílen pro technické vzdělávání, dovybavení okolních ploch u školy, rekonstrukce zahrady	Město Ronov n.D.	2015-2018	ideový záměr		5 000 000 Kč	POV PK/IROP v příp.výstavby učeben
MŠ Ronov – rekonstrukce soc. zázemí, vybavení - interaktivní tabule, rekonstrukce zahrady	Město Ronov n.D.				300 000 Kč	IROP-MAS
Dětské hřiště při MŠ v Ronově	Město Ronov n.D.				1 500 000 Kč	IROP-MAS
Rekonstrukce „Dětské centrum OÁZA“	Město Třemošnice	2017-2018	studie		5 000 000 Kč	IROP
MŠ Třemošnice - vybavení zahrady	Město Třemošnice				500 000 Kč	IROP-MAS

Naplňování výše uvedených aktivit je spojeno s efektivním využíváním aktuálních dotačních programů. Jedná se především o dotace a granty poskytované na národní a krajské úrovni prostřednictvím **ministerstev** (MMR, MZe, MF, MV, MŽP, MŠMT, MK), **státních fondů** (SFDI, SFŽP, SFRB, RRF), **Pardubického kraje** nebo různých **nadací** (Partnerství, Via, ČEZ, Agrofert, Proměny aj.) a dále také dotační zdroje EU, prostřednictvím jednotlivých **operačních programů**:

Přehled OP 2014-2020:

- **Integrovaný regionální operační program (IROP)** – zvýšení konkurenceschopnosti v území, zkvalitnění veřejných služeb v území, posílení institucionální kapacity veřejné správy
- **OP Doprava (OPD)** – infrastruktura pro železniční a jinou udržitelnou dopravu, silniční infrastruktura v síti TEN-T, silniční infrastruktura mimo síť TEN-T
- **OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPIK)** – rozvoj podnikání a podpora výzkumu, vývoje a inovací, rozvoj infrastruktury a služeb podporujících podnikání ve znalostní ekonomice a internacionalizace podnikání, udržitelné hospodaření s energií a rozvoj inovací v energetice, rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a podpora moderních a inovačních a komunikačních technologií.
- **OP Výzkum, vývoj a vzdělávání (OPVĚV)** – posilování kapacit pro kvalitní veřejný výzkum, rozvoj prostředí pro využití výzkumu jako zdroje dlouhodobé konkurenční výhody, rozvoj vysokých škol, rozvoj celoživotního učení a rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělání.
- **OP Zaměstnanost (OPZAM)** – podpora zaměstnanosti a adaptivity pracovní síly, sociální začleňování a boj s chudobou, sociální inovace a mezinárodní spolupráce, efektivní veřejná správa.
- **OP Životní prostředí (OPŽP)** – zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní, zlepšování kvality ovzduší v sídlech, odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika, ochrana a péče o přírodu a krajinu, energetické úspory.
- **Program rozvoje venkova (PRV)** – přispěje ke zlepšení stavu životního prostředí obnovou, zachováním a zlepšením ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím a podporou účinného využívání zdrojů v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví.

Další hlavní finanční zdroje v území:

SCLLD – strategie komunitně vedeného rozvoje MAS Železnohorský region

Prerозdělování prostředků žadatelům do území bude probíhat dle pravidel výše uvedených operačních programů. MAS ŽR bude moci přispívat pouze v rámci některých OP a pouze některých konkrétních opatření dle jednotlivých vypisovaných výzev:

- Integrovaný regionální operační program (IROP)
- OP Zaměstnanost (OPZAM)
- OP Životní prostředí (OPŽP)
- Program rozvoje venkova (PRV)

Předpokládané zdroje financování jednotlivých aktivit jsou uvedeny přímo v zásobníku projektů. Dle vývoje situace budou upřesňovány.

Obce/svazek obcí mohou žádat dle jednotlivých projektů a opatření operačních programů:

- a) samostatně přímo z OP (doporučení: v případě projektů cca nad 0,5 mil.Kč)
- b) prostřednictvím MAS ŽR (doporučení: v případě projektů cca do 0,5 mil.Kč)

O aktuálním stavu dotačních programů jsou obce průběžně informovány prostřednictvím organizačního poradce a pracovníků MAS ŽR.

2.4 Organizace zajištění realizace

V rámci dokumentu byly definovány cíle a celková vize. Pro úspěšnou implementaci strategie rozvoje je důležité nastavení jednotlivých kroků vedoucích k realizaci uvedeného. K úspěšnému dosažení stanovených cílů je nutné zapojit všechny aktéry rozvoje obce (soukromý sektor, neziskový sektor, veřejnost atp.), což je vhodně aplikováno v rámci členství svazku obcí v MAS Železnohorský region a jejích členů z území svazku obcí.

Personální zajištění realizace strategie:

- **Celkový dohled nad realizací strategie** provádí průběžně dle stanoveného harmonogramu a celkového rozpočtu nejvyšší orgán – **Valná hromada**. Ten schvaluje strategii jako celek a následně schvaluje realizaci jednotlivých aktivit, aby byly v souladu s ostatními.
- **Realizační a výkonný tým je Představenstvo**. Jeho členové stanovují parametry aktivit, položkové rozpočty, účastní se výběru dodavatele a kontrolují realizaci aktivit.
- **Předseda** je zodpovědný za **financování akce a dodržení závazných parametrů**. Komunikují s odborným dodavatelem.
- Odbornou realizační činnost mohou orgány svazku obcí delegovat na odborného poradce svazku obcí, pracovníka MAS či odborného dodavatele (projektová příprava, položkový rozpočet, výkon výběru dodavatele, technický dozor realizace aktivit, administrace projektů).

2.5 Způsob hodnocení a aktualizace

Rada svazku obcí 1x ročně provede zhodnocení – **monitoring postupné realizace strategie**. Zhodnocení předloží nejvyššímu orgánu na vědomí. Iniciuje případné změny strategie jako celku i jednotlivých opatření, vč. upřesnění definování stavu jednotlivých aktivit, vč. harmonogramu v rozpočtu na základě aktuálních možností a potřeb.

Aktualizace strategie bude provedena dle aktuálních potřeb a aktuálního vývoje souvisejících programových možností. Aktualizace strategie jako celku, především analytické části proběhne nejpozději k roku 2020. Aktualizace návrhové části může dle potřeby proběhnout každý rok. Jakoukoliv aktualizaci schvaluje nejvyšší orgán svazku obcí.

3. PŘÍLOHY

MIKROREGION ŽELEZÉ HORY

